

AZÓST

Politikai napilap

FŐSZERKESZTŐ: MIKLÓS ANDOR

Előfizetési árak:
Egy hónapra ... 40.000 K
Három hónapra ... 120.000 K
Külföldön
a fenti árak kétszerese
Egyes szám ára 2000 K
Keddi szám ára 3000 K
Külföldön egyes szám 25
garas, a keddi szám 30 garas.

Szerkesztőség:
VII. kerület Rákóczi út 64.
Kiadóhivatal:
VII., Erzsébet körút 15-20. em.
Fiók-kiadóhivatalok:
IX., Udel uca 12.,
VI., Dilmos császár út 14. és
VII., Rákóczi út 54.
Szerkesztőség Bácsban:
I., Kohmarkt 7.

A nevető harmadik

az egyetlen, aki a Bethlen-Pallavicini-féle háborúság morális hadinyereségét zsebre vágta, — magának az országnak csak kára van ebből a háborúságból is. A felek közt talán csak »első vérre« megy az ügy, az ország azonban ebből is súlyos sebekkel kerülhet ki. Hányszor fejeződött be már a frank-ügy és hányszor kezdődött újra előről! Alig néhány hete, hogy elfogadták a frank-bizottság jelentését, most pedig olyan vehemenciával lángol újra a harc, mint hogy ha tegnap tartotta volna első repülőgyakorlatát a hamis ezerfrankos. Fájdalom, nem igaz az, amit nemrégiben olyan sűrűn mondogattak, hogy »frank-ügy nincs«, — bizony van, bármennyire undorodunk is föle, bármennyire is szabadulni akar tőle az ország. A frank-ügyben jóformán alig tisztázott valamit a tegnapi párbaj, — a frank-ügyön kívül csak annyit tisztázott, hogy a miniszterelnök úr tagja volt ama ligának, amelynek, ha jól tudjuk, Teleki Pál a megalapítója és Wolff Károly az elnöke. Igaz, hogy a ligából, amely különben nem titkos társaság, a miniszterelnök úr kilépett, mikor miniszterelnök lett, — Bethlen azonban nem akkor lett magyar államférfi, mikor miniszterelnök lett és egy Bethlen Istvánnak semmi szüksége sem volt arra, hogy ligákban fogadalmat tegyen... nem is szólva arról, hogy a polgári társadalomnak mindenre inkább szüksége volt, mint ilyen, a polgári társadalom egy jó részével szemben is exkluzív ligákra. Azt mondja a miniszterelnök úr, hogy ezen nincs mit titkolnia... persze hogy nincs, de aki a titkos ligáknak hadat üzen, még a nyílt ligáknak sem lehet a tagja, még »visszamenő hatállyal« sem. Gróf Bethlen Istvánnak lehetett néhány remek éles vágása Pallavicini ellen, — az amatőrt ez gyönyörködtetheti, az országra azonban inkább nyomasztó hatással volt ez a két beszéd, amely után dupla erővel kell követelni a frank-ügy likvidálását és mindenek fölött a titkos és nyílt társaságok életveszélyes szövődésének teljes kiirtását.

Ha Pallavicini kiplakátozza beszédét, plakátjait elkobozzák

Ma dönt a Ház egyszerű szavazással Pallavicini mentelmi ügyében

— Az Est tudósítójától —
A mai ülés végén délután hat órakor terjeszti Rubinek István a mentelmi bizottság előadója a bizottság jelentését a Ház elé a Pallavicini ügyben. A mentelmi bizottság tudvalevően azt javasolja, hogy Rakovszky Iván belügyminiszter megsértéséért részesítsék Pallavicini jegyzőkönyvi megrovásban és a Ház határozatát Pallavicini költségére plakátozás léi választókerületében a tolnamegyei dombóvári kerületben. A mentelmi bizottság többségi határozata ellen Horváth Zoltán és Györki Imre különvéleményt jelentett be, amelyben indítványozzák, hogy térjenek az ügy felett napirendre. A Ház az előadó meghallgatása után a házszabályok értelmében egyszerű szavazással vita nélkül fog dönteni.

A kiplakátozás a nemzetgyűlés gyakorlatában még nem fordult elő, éppen ezért ennek a részleteiről a házelnökségnek kell döntenie.

A kormánypart részéről az a terv merült fel, hogy a bizottság jelentését és az azt követő házhatározatot jegyzőkönyvi kivonatban plakátozzák ki. A kiplakátozás a közigazgatási hatóságok útján történik, nevezetesen úgy, hogy az elnökség megkeresi a belügyminisztériumot, a belügyminisztérium utasítja a tolnamegyei alispánt, az alispán a dombóvári főszolgabírókat, az pedig az egyes községek jegyzőit. A kormányparti képviselők azt állítják, hogy a mentelmi bizottságnak ezt a határozatát Pallavicini testére szabták, mert jól tudják ugyan, hogy az ilyen eljárás egy ellenzéki képviselő népszerűségét csak emelheti. Pallavicini esetében azonban sikert várnak a kiplakátozástól, mert úgy tudják, hogy kerületében a hangulat, a miniszterelnök megítélésére már fordult.

A házszabályok értelmében az a képviselő, akit jegyzőkönyvi megrovásban részesítenek, tíz napra első napidiját is elveszti.

Ma körülbelül 3 millió koronának felel meg, ami Pallavicini anyagi állapotára való tekintettel, nem fogja súlyosan érinteni. Ezenkívül azonban

Pallavicini viseli a plakát ki nyomtatásának költségeit.

Pallavicini György ögróf hírszerint azzal válaszol a kiplakátozásra, hogy

ő viszont kiragasztatja azt a beszédét, mely miatt a mentelmi bizottság elé utasították.

A kormánypart Pallavicininek erre a lépésére is kész a válaszal. Hír szerint a kormány utasítást

ad, hogy a Pallavicini beszédét tartalmazó plakátokat rögtön kobozzák el, mert plakátok kiragasztásához előzetes hatósági engedély kell

és Pallavicini ellen nyomban megindítják az eljárást.

A kormányparti képviselők között az a felfogás, hogy a parlamenti beszédek kiplakátozására francia kamara szokásai lehetnek irányadók. A francia kamarában pedig csak többségi határozattal dönthetnek valamely beszéd kiplakátozásáról.

Mészáros pontos és részletes naplót vezetett a szokol és a frank-hamisításról

Hír György nem hajlandó Mészáros helyett nyilatkozni

— Az Est tudósítójától —
Már napok óta zajlik Zadravetz István tábori püspöknek és volt ökonómusának, Péter Bónis Arkangyalnak rejtélyes természetű anyagi ügye, amelyet dr. Dánér Béla, a püspök védőügyvédje vitt éleshangú nyilatkozataiban a nyilvánosság elé. Az Est feltűnést keltő cikkben jelentette tegnap, hogy a ferencesek már megelégtettek a nyílt fórumon folyó villongást, amely semmiesetre sem használ a Magyarországon annyira nagyra becsült Szent Ferenc-rend presztízisének és ezért Buttykay Antal defintor generális vette kezébe az ügy elintézését.

Is ostromolták őket, nem nyilatkoztak a tárgyalás lefolyásáról. Ebben a tekintetben már érvényesült Buttykay Antal felfogása, amely nem tartja megengedhetőnek a ferencesrendi szervezetek viszályának hangos pertaktikáját. Ma délelőtt feltizenegy órára tüntek ki a ferencesek pesti otthonában a kedvező elintézésel kecsegtető tárgyalás folytatását. Úgy volt, hogy Bónis Péter is megjelent a rendházban, de tegnap délután változtattak a programon. Buttykay generális ugyan még nem készült el az információk beszerzésével, még nem tudta teljesen áttekinteni az ügyet és ezért

a befejező tárgyalást elhalasztották. A közvéleményt méltán érdekli ügyben persze már mások is beavatkoztak. Így a Magyarországi tegnapi közlése szerint Dinich János

dor baráti körben említést tett arról, hogy Hír György, aki már húzamosabb ideje csöndes visszavonultságban éli napjait, olyasfélét mondott neki, hogy *„Pélszólitást kaptam, hogy nyissam ki a számat a Bónis-ügyben.”*

Hír György nyilatkozatát ma sokféle módon magyarázták politikai körökben is. Sokan vannak ugyanis, akik a nyugatmagyarországi felkelés pénzügyi diktátorának,

Hír Györgyben keresik és vélik megtalálni minden titok tudóját.

a szokhamisítást épűgy, mint a frankhamisítást. Hír Györgyöt azonban nem lehetett eddig megszólaltatni. Ő maga *váltig tiltakozott az ellen, hogy a frankhamisítást afférba belekeverjék*, másrészt pedig saját anyagi ügyei vettek

Hír György nyilatkozata

Mit tudna Hír György elmondani, ha a Bónis-ügyben kinyitná a száját? Erdekes kérdés ez, amelyre egyelőre még csak derengő világosságot nyújt az a nyilatkozat, amelyet ma Hír Györgytől kaptunk, és amelyet itt közlünk:

Nyilatkozat.

Megfelel a valóságnak az, hogy Dinich Vidorral találkoztam.

Friedrich István többször izente már nekem különböző urak által, hogy egy úr, a ki lentjárt Törökországban, megérkezett és

Mészárosék azt izenik nekem, hogy nyissam már ki a számat.

Másról, mint erről, nem beszéltem Dinich Vidorral, nem is beszélhettem, mert nem egyedül voltam és a beszélgetésünk egy-két percig tarthatott.

Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy Bónis páterrel valamilyen nyilatkozatot tettem volna.

Budapest, 1926. április 22.

Tisztelettel,
Hír György.

Mire lehet Hír György nyilatkozatából következtetni? Mielőtt erre a kérdésre válaszolnánk, rá kell mutatnunk arra a szoros baráti viszonyra, amely Hír György és Mészáros Gyula között a kommunikatív fennáll. A barátság mélyült ismeretségre

Hír György szomori tanyáin kezdődött.

Komárom megyében, ahol Hír György, amint azt *Az Est* Hír Györgyről szóló portréjában megírta, a hozzá irányított és hozzá menekült ellenforradalmárokat rejtegette. Az akácerdős domboktól körülvevett kis tanyán szötte Mészáros Gyula merész irredenta álmaid és nyerte meg azoknak Hír Györgyöt, aki ekkor is, később is igen energikusnak mutatkozott a cselekvésben, ellenben sohasem kovácsolt terveket, sohasem akart irányítani. Akik Hír György pályafutását ismerik, szinte egyértelműen állítják, hogy Mészáros Gyula állt hosszú időn át Hír György mögött.

Mészáros volt a legtöbb ügymozgatója, míg Hír György mindenben csak a tettek embere maradt.

Hír György tehát sokat tudhat a szok-ügyben, sokat tudhat a frankhamisítás dolgaiból, de semmiestse sem tud mindent. A két ember barátságában ugyanis Mészáros Gyula végig megőrizte a magasabb intelligencia fölényességét.

Hír Györgyről megtudtuk még, hogy

aligha fogadja meg Friedrich István tanácsát, aligha fog be-

olyan komoly fordulatot hogy elsősorban az ekörül támadt bűnügyi vizsgálatra és a Hír György mandátumát fenyegető veszedelmre terelődött a figyelem.

Közbejött még Hír György váratlan megbetegedése, amelynek mint tudjuk, még nem tisztázottak a körülményei. Egyes hírek szerint Hír György fölvágtat az ereit, más hírek viszont arról regéltek, hogy Hír György agyverést kapott és betegágyához odahívott dr. Szendey István orvos, miután 130-as érverést konstatait Hír György pulzusán, *eret vágott rajta*. De bárhogyan történt is, bizonyos, hogy Hír György agynak dőlt és hetekig nem volt kihallgatható állapotban. Most azonban már lábadozik, már rövid sétákat is tesz, valószínűvé vált tehát Hír György és Dinich Vidor találkozásának lefolyása.

szélni a szokol és a frankügyben.

Egyelőre hallani sem akar arról, hogy ezekkel a bűnügyekkel is megnövekedjék a gondja. Hír Györgynek ma elég a maga baja. Feltétlenül távol akarja tehát magát tartani a most szőnyegen levő hamisítási ügyektől. Az álláspontja különben is az, — amint azt velünk hozzá közelálló forrásból közölték — hogyha Mészáros, Gyula érhető okokból nem óhajt Budapestre jönni, nem óhajt személyesen vallomást tenni és ezzel a frankügy egyik gyanúsítottjává válni, akkor is megtalálhatja a módját a szokolgy és a frankügy teljes tisztázására.

Mészáros Gyula kimerítő és pontos naplót vezetett mindenről, amit maga csinált és ami körülötte történt.

Ebben a naplóban, így tudják ezt Mészáros barátai, nagyon előkelő helyet foglal el nemcsak a szokhamisítás ügye, hanem a frankhamisítás is. Mészáros Gyula ettől a Naplótól sohasem vált meg. Magával vitte a titkok könyvét, Törökországba is, bizonyára nála van most is. Mészáros Gyula tehát feleslegesen küldöz üzeneteket Hír Györgynek, aki különben is csak közvetve tudja a dolgokat és így csak szőcsöve lehetne Mészárosnak, akinek kezében van pontosan vezetett naplója, amely részletesen felsorolja a neveket és adatokat, amelyekre a törvényszékek szükségese lehet.

Minden homály megszűnhetne a frankügyben, ha Mészáros Gyula Budapestre küldené és az ügyesség rendelkezésére bocsátaná a naplóját.

Mészáros Gyula üzent Hír Györgynek Konstantinápolyból. Egyelőre azonban tárgytalan az üzenet. Hír György nem mutat nagy kedvet, hogy megfogadja az egykor Szomorban, most meg Konstantinápolyban bujdosó Mészáros Gyula tanácsát. A bujdosó Naplója azonban Hír helyett is beszélhetne. Gy. V.

Felhívás!

Pénzes Mihály Ferdinánd Jéri mészáros és hentes bódéját megvettem, kérem az összes hitelezőt, hogy követeléseiket szombat reggelre ugyanott, ifjú Márkus Zsigmondnál jelentésék be.

PÉNZ KÖLCSÖN FOLYOSÍT
LEGELŐNYÖSEBBEN
EKSZERRE ARÚRA AUTORA
PERZSA-SZŐNYEGRE VÁLTOFEDÉTEKRE
PÜSPÖKY BANKNÁL
SZÉCHENYI-U. 10 (A 1075 DE MELETT)
TELEFON: 128-70

Apponyi nyolcvanéves

Pártközi értekezlet foglalkozik Apponyi ünneplésével

— Az Est tudósítójától —

Scitovszky Béla házelnök ma déli 12 órára

pártközi értekezletre hívta meg a különböző pártok képviselőit.

Most azonban egyáltalában nem probléma, vajjon résztvesznek-e a pártközi értekezleten az összes meghívottak, miután

az értekezlet tárgya gróf Apponyi Albert ünneplése.

Május 29-én éri meg Apponyi Albert 80-ik születésnapját és ugyanakkor lesz 54 éve, hogy a parlamentnek tagja.

A pártokmeghívott képviselői munkatársunknak kijelentették, hogy a pártközi értekezleten feltétlenül résztvesznek. Scitovszky

elnök a pártközi értekezleten, értesülésünk szerint, bizonyos javaslatot tesz Apponyi Albert megünneplésére. A tervek szerint a házelnök elnöki székből az ülés kezdetén üdvözölni fogja gróf Apponyi Albertet. A Ház ezenkívül valószínűleg emléklapkettet is bocsát ki és Apponyi tiszteletére estélyt rendez.

Gróf Apponyi Albertet 1872-ben választották meg első ízben képviselőnek Szentendrén. 1872-től 1875-ig volt tagja a parlamentnek. Az 1875-ös országgyűlésre nem tudott mingyárt mandátumot szerezni, mert négy kerületben megbukott, míg végre 1877-ben az árvamegyei bobrói kerület küldte a parlamentbe. Azóta egyfolytában tagja a magyar országgyűlésnek.

Winkler szabadlábrahelyezését kívánják a hitelezők

Ma dönt a győri tábla

Győr, április 22

(Az Est kiküldött tudósítójától)

Másról nem is beszélnek Győrött, mint *Az Est*-lapok közlései nyomán Winkler Miklós szédületes bukkásáról. Újabb meg újabb részletek jutnak napvilágra.

Aletartóztatás előzményei egyre titokzatosabbak.

A legilletékesebb helyről kaptam tegnap azt az értesülést, hogy a pannonhalmi főapátság és báró Lévy Tibor volt a följelentő, ma ellenben mindenfelé azt rebesgetik, hogy más valakik.

a háttérben furesz célok érdekében dolgozó emberek tették a följelentést Winkler Miklós ellen.

Annyira titkolják a följelentő nevét, hogy maga Winkler ügyvédje sem tudta meg, ki volt a följelentő.

Megkezdik a kényszer-egység tárgyalást

Ma délelőtt dől el Winkler Mihály sorsa.

Ma dönt a tábla arról, hogy kaució ellenében szabadlábra helyezze-e

és mára tüzte ki a kényszer-egység tárgyalást dr. Hammer Jenő törvényszéki bíró.

Reggel 9 órakor vezette elő egy foggyveres börtönőr a törvényszéki fogházból Winkler Miklóst. Jókedvű fiatal ember. Kövérkés telt arcán nyoma sem látszik az izgalomnak, a cellában töltött éjszakáknak. A padsorokban helyet foglaló hitelezők arca jobban megnyult, mint az övé, mikor a bíró tíz órakor megnyitotta a tárgyalást. Budapestről, Győrből és a vidékről összegyűltek az ügyvédek, akik a hitelezőket képviselik, de munkások és hivatalnokok is szép számmal jöttek, akinek csekély bérével maradt adósuk Winkler. Teljesen megtöltik a törvényszék tárgyalási termét.

Winkler Mihály felesége is megjelent a tárgyaláson

a tragédiasorozatban szenvedő Kuffler-család sarja, mert az ő nevében is kérték a csődönkívüli kényszer-egység megnyitását.

A tárgyalás elején dr. Fekete Ödön vagyonfelügyelő, aki egyben

a pannonhalmi főapátságának, Winkler egyik legnagyobb hitelezőjének is képviselője, arról számol be, hogy a könyvszakértők mit találtak Winkler könyveiben, majd közli, hogy

bizonyos feljelentések folytán az ügyesség esalás című le- tartóztatta Winkler Miklóst.

— Ki a följelentő? — kiáltják közbe a hitelezők.

— Nem tudom, — felel a vagyonfelügyelő — biztos adatot erre néve nem sikerült szerezniem.

— Be kell jelentenem, — e szavakkal áll most föl Winkler ügyvédje — hogy a vizsgálóbíró tartóztatta le Winkler Miklóst a elfajított kaució ellenére. Tegnap délután a vádpanács elrendelte kaució mellett a szabadlábra való helyezést, az ügyesség azonban a vádpanács döntését felfolyamodta és a tábla ma fog határozni ebben a kérdésben.

A hitelezők érdeke a szabadlábrahelyezés

Néhány nagy hitelező nevében most dr. Vajda Mihály budapesti ügyvéd kért szót.

— Meg vagyunk győződve, — mondta — hogy 40 százalékos ajánlat nem illuzórius és meg vagyunk győződve, hogy Winkler ennek eleget fog tenni, de

tudnunk kell, hogy miért tartóztatták le ilyen titokzatos körülmények között, tudnunk kell, hogy ki jelentette föl és mi a följelentés tárgya.

Bizonyos, hogy a följelentést valamelyik hitelező tette és tudnunk kell, hogy ki az, mert meg akarjuk győzni, hogy a hitelezők érdeke, hogy Winkler szabadlábra kerüljön és dolgozhassék. Mi nem akarjuk kímélni Winklert, hanem

szabadon akarjuk látni, hogy a hitelezők az utolsó ínget is lehúzhassák róla.

Ezt pedig csak akkor tehetjük, ha szabadlábra kerül. Indítványozom, méltóztassék sürgősen meghozni a vizsgálóbíró, hogy a hitelezők érdekében szüntesse meg Winkler ellen a letartóztatást.

Szökésétől nem kell félni, hiszen szemmel lehet tartani

és el kell venni tőle az útlevelét. (Sz. R.)

Allandó lármában beszélt ma Griger Miklós a frankhamisításról

Védte a kormány álláspontját és támadta Pallavicinét

— Az Est tudósítójától —

A Ház mai ülését féltizenegy órakor nyitotta meg Zsitvay Tibor alelnök. A költségvetési vita első szónoka ma

Griger Miklós, aki külpolitikai kérdésekkel kíván foglalkozni. Mindenekelőtt rámutat arra a szomorú tényre, hogy egyetlen miniszteri székben sem történt az elmúlt hat esztendő alatt annyi változás, mint a külügy-miniszteri székben, bár egyetlenegy külügyminisztert sem buktattak meg itt a parlamentben.

Horváth Zoltán: Ebben a parlamentben nem lehet minisztert megbuktatni.

Berky Gyula: Próbál. csak maga miniszter lenni. Egy hét alatt megbukna.

Horváth Zoltán: En is kineveznék én kormányfőtanácsosokat. (Nagy derűtlenség.)

Griger Miklós: Hatalmi politikát mi nem csinálhatunk. Ellenségeink talpig fel vannak fegyverkezve. De ebből nem következik az, hogy a trianoni szerződés igazságtalanságait elismerjük. Napirenden kell tartani a magyar kérdést és nem szabad túrni, hogy a trianoni határokon túl azt hihessék, hogy mi belenyugsunk ezekbe a határokhá. A trianoni szerződés revíziójának gondolatát ébren kell tartani.

Pikler Emil: Először idebent kell a magyar népet felszabadítani. Griger Miklós: A trianoni szerződés Magyarországból siralomházat csinált és ebben a kegyetlen munkában Franciaország vezetett. Anyagi romlásba és erkölcsi sülyedésbe juttatták ezt az országot és ha a frankhamisítás miatt any-

Ki képviseli a magyar aspirációkat?

Lássá Európa, hogy mi nem rendezkedtünk be végképp Trianonra, hogy

a magyar nemzet nem azonos az októberi forradalom pipogya alakjaival, sem az emigránsokkal,

akik készek lemondani Szent István koronájának összes javairól, csak hogy újból hatalomra jussanak. (Nagy zaj és ellentmondások a baloldalon.)

Horváth Zoltán: Az emigránsok nem mondták le semmiről, a kormány mondott le, amikor törvénybe iktatta a békét. (Elnök ellentmondások a jobboldalon, nagy zaj a Ház minden oldalán.) Hol voltak önök a forradalomkor? Az nem is volt forradalom, hanem összeomlás. (Hosszantartó nagy zaj.)

Griger Miklós: A magyar aspirációkat azok képviselik, akik Apponyival az élükön a világ fülé-

Allandó nagy zaj. Elnöki rendreutasítások

Griger Miklós: Amíg trianoni béke van, addig itt konszolidáció nem lehet. (Ugy van, úgy van! a jobboldalon.) Igaza van Andrássynak abban, hogy a frankhamisítás erkölcsi hátere Trianon. Ha Trianon nincs, nincs frankhamisítás sem.

Pikler Emil: Ha háború nincs, nincs Trianon.

Oriási zaj a jobboldalon.

nyira fel van háborodva Franciaország, ki kell jelentenem, hogy

ez a kegyetlen és piszkos béke nagyobb gáztett minden frankhamisításnál. (Zajos taps a középén és a jobboldalon.)

Batitz Gyula: Gazságot gazsággal nem lehet menteni.

Pikler Emil: 1914-ben nem kellett volna háborút csinálni.

Huszár Károly: Nem mi kezdtük a háborút.

Pikler Emil: Ön is azok között volt, akik éltették a háborút.

Huszár Károly: Ha olyan szemtelenül megtámadtak, kénytelenek voltunk védekezni. (Nagy zaj.)

Griger Miklós: A trianoni béke által teremtett rend tarthatatlan és

csak a revízió által juthat nyugvópontra. Nem újabb háborúval, hanem békés eszközökkel.

Ez olyan feladat, amelynek szempontjából a felesleges megrázkódások legalább is vannak annyira ártalmasak, mint a kihívó viselkedés. Erezniük kell, hogy sorsunkba bele nem nyugszunk. Bele kell vinni az európai közvéleménybe, hogy van magyar probléma és addig nem nyugszunk, míg azt meg nem oldjuk. A versaillesi béke revíziója már kezdetét vette, ez Németországnak kétségtelenül nagy sikere.

A német siker láttára fel kell vetnünk a kérdést, kellett-e nekünk kisietnünk a német politikai körből. Ha benne maradtunk volna, az nekünk is sikerünk lett volna.

A mi veszedelmünk az a fásult közöny, amellyel Európa a magyar kérdést kezeli.

Minden adott alkalommal, minden nemzetközi fórum előtt fel kell jaidulnunk és fel kell vetnünk a trianoni béke revíziójának kérdését.

be hasogták jogfosztottságunkat. (Elnök helyeslés a jobboldalon.)

Pikler Emil: A magyar népet kell idehaza jöghoz juttatni, azután kimehetünk a külföldre. (Nagy zaj.) Szabadságot és demokráciát adjanak, akkor mehetünk a külföldre agatálni.

A jobboldalról és a jobb közép-ről rákiáltanak Piklerre, hogy hallgasson már, de

Pikler tovább folytatja közbeszólásait: — Amíg az általános titkos választói jog nincs, addig nincs joguk beszélni.

Szily Tamás: Nem is lesz, az frázis!

Az elnök figyelmezteti Piklert, hogy maradjon csendben.

Horváth Zoltán: Miért irták alá a trianoni békét?

Egy hang a jobboldalról: Mert muszáj volt. A németek is aláírták a békét Versaillesben.

Huszár Károly rákiált Piklerre: Hát mi csináltuk a háborút? (Nagy zaj minden oldalán.) A diplomácia csinálta a háborút!

Egy hang a jobboldalon: Húsz évig készítették elő.

Szabó Sándor (felindultan a szélső balról): Tűrhettelen már ez a hang.

Varga Gábor (Pikler felé): Most is antantbarát! Szégyelje magát! Az elnök a nagy zajban Varga

Gábort rendreutasítja.

Szabó József: Ezután már kis antant-barátok.

Batitz Gyula: Rossz a demagógia.

Berky Gyula: Kun Bélának is ez volt a politikája.

Batitz Gyula: Azt ön jobban szolgálta, mint én.

Az elnök Berki Gyulát folytonos közbeszólásaiért rendreutasítja.

Griger (nagy zajban folytatja tovább beszédét): Trianon nevelte a kalandorokat, az összeesküvőket és nevelte a frankhamisítókat is. (Nagy zaj a Ház minden oldalán.) Azokat, akik anyagi hasznot akartak húzni a nemzet szerencsétlenségéből, a társadalomnak ezt a süppedékét mi megvetjük.

Akik azonban a magyar nemzeti eszmét önzetlenül akarták szolgál-

Grieger védi a kormányt

Griger Miklós: A közvélemény a frankgyben tanusított magatartása miatt nem emel vádat a kormány ellen. (Viharos ellentmondások a baloldalon.)

Pakots József: Ha így volna, le kellene tagadni.

Griger Miklós: Ha az urak azt gondolják, hogy én azt mondtam, hogy az ország helyesli a frankhamisítást, nem értenek magyarul. (Folyton tartó nagy zaj.) Bethlent sokkal okosabb embernek tartom s egyben sokkal agyafurább politikusnak, semhogy ilyen együgyű dologban, mint a frankhamisítás, résztvehetett volna. (Helyeslés a jobboldalon.)

Hegymegi Kiss Pál: Két évvel ezelőtt a passzívításkor Griger mentette meg Bethlent.

Griger Miklós: A másik vádra, amely arra vonatkozik, hogy a kormány eltussolni igyekszik a frankhamisítást, megjegyezhetem, hogy e tekintetben az a felfogásom, hogy ezt a vádat nem sikerült bizonyítani.

ni, azokat elítéljük ugyan, mert ebben az ügyben méltatlan eszközökkel akarták a nemzetet szolgálni, rövidlátással, könnyelműségükkel, megdondolatlanságukkal hajba keverték a nemzetet,

mint magyar emberek iránt azonban részvételet tudok csak érezni.

Részvételet megtagadni tőlük nem tudom, mert Trianon áldozatait látom bennük. (Nagy zaj, ellentmondások a baloldalon.)

Hegymegi Kiss Pál: A Térképészeti Intézet alkalmazottait sajnálom, azokat az embereket, akik parancsot kaptak, azok az áldozatok. (Ugy van, úgy van! a baloldalon.)

Griger Miklós: Ha ezek a kisemberek büntetést kapnak és ha nekem módomban állna, szívesen leülném helyettük a büntetést. Az ellenzék minden igyekezetével sem tud hangulatot teremteni a kormány ellen az ország közvéleményében. (Ugy van, úgy van a jobboldalon, zajos ellentmondások a baloldalon.)

Pikler Emil: Menjünk titkos választójoggal a nép elé.

Hegymegi-Kiss Pál: Egyetlen gyűlésen sem beszélhetünk a frankgyről.

Ha ezt sikerül bebizonyítani, akkor azt mondom, hogy ezért vállalom a felelősséget Isten és ember előtt. Lehetséges lett volna, hogy a kormány helyén én is így cselekedtem volna. (Oriási zaj a baloldalon.)

Horváth Zoltán: Hallatlan, mi csoda dekadencia.

Griger Miklós: Van eset, amikor a családfő nem siet eltevelyedett fiának bűneit ország-világ előtt kitergetni. (Zajos taps a jobboldalon és a középén.) Így áll ez a nemzet családfőjére vonatkozólag is.

Horváth Zoltán: Még a francia miniszterelnök is disztíngvál kormány és nemzet között.

Berky Gyula folytonosan közbeszól.

Saly Endre: Mit szemtelenkedik?

Berky Gyula: A mezőn van?

Pakots József: Berky, hagyja beszélni a szónokot.

Szomjas Gusztáv: Még az ellenzéki szónokot sem hagyják beszélni. (Derűtlenség.)

Ujpesten ma minden boltot bezártak, még a kofák sem árusítottak

Tiltakozó nagygyűlésen beszéltek meg a kereskedők sérelmeiket

— Az Est tudósítójától —

Az újpesti kereskedők és iparosok ma délelőtt tiltakozó nagygyűlést tartottak, amelyen szóvá tették különböző sérelmeiket. A nagygyűlés tartama alatt az üzemekben szünetelt a munka és bezárták az összes üzleteket, lehúzták a rollókat, úgyhogy a városnak ünnepi képe volt.

A nagygyűlésen rendkívül sokan vettek részt, az ipartestület természetesen megtele és nagy tömegek helyezkedtek el az uccán is. Az újpesti piaci árusok testületileg vonultak fel és így az uccán árusítás is abbamaradt. A nagygyűlést az újpesti iparosok és kereskedők gazdasági szövetsége, az újpesti kereskedők társulata és az újpesti fűszerkereskedők egyesülete rendezte.

Orányi Jenő ipartestületi elnök megnyitó szavai után határozati javaslatban mondták ki, hogy kívánják az adók leszállítását és a fázisos forgalmi adórendszer bevezetését. Weisz Lajos határozati javaslatot nyújtott be, hogy tiltakozzanak a központi árvaabbeszerző

hivatal felállítására ellen, mert ez nem más, mint egy újabb hivatal a kereskedők kárára dolgozó forgalmi adóellenőrök elhelyezésére. Ezt a határozati javaslatot is elfogadták épügy, mint Holló Józsefét, amely kölcsönt sürget a kormánytól.

Gere Lajos arról terjesztett be határozati javaslatot, hogy a betegsegélyző pénztárak vezetőségében a munkások és a munkaadók képviselőket kapjanak, töröljék el a büntető paragrafusokat és a késedelmi kamatot szállítsák le 10 százalékról 1 százalékra, amíg pedig a biztosítási díjakat nem tudják fizetni, addig a kormánytól kapjanak olcsó hitelt.

Galgóczy magántanfolyam
Bpest, Mária Terézia tér 3. Előkészít magánvizsgákra, érettségire. Tisztviselőknek kedvezményes részletfizetés

Bútor részletre készpénzben váltó nélkül
10 havi törlesztésre
20% előlegelet csak
Kardos Testvéreké, István út 22. Hernád u. sarok

Pontos személyleírás az alsóerdősor uccai merénylőről

Az áldozat végigkarmolta támadója arcát

— Az Est tudósítójától —

Tegnap este hat órakor a Rákóczi út mellett az Alsóerdősor uca 14. számú házban rablóátadás történt, amelynek áldozata a kertész-uccai gyilkossághoz hasonlóan egy rendőri felügyelet alatt álló leány. A rendőrség rögtön megállapította, hogy a merénylő nem vihethet magával többet, mint 150-200.000 koronát. Ezt igazolta a támadás áldozata, Mrazek Mária is, aki ma délelőtt 9 órakor magához tért a Rókus-kórházban és a kiszállott rendőri bizottságnak, amelyet Ecsedy Árpád rendőrfőkapitány vezített, a következőket mondta el:

Támadóját már másfél-két év óta ismeri ez az ember rendszeresen minden héten meglátogatta őt. A férfi nagyon udvariasan viselkedett vele, jobb foglalkozású ember lehet, mert mindig jó ruhában jelent meg. Említette a leánynak,

hogy ügynök és Újpesten lakik.

Tegnap este 9/6 órakor állított be az ismeretlen férfi Mrazek Mária-hoz. Egy darabig beszélgettek, a férfi hízlelve simogatta a nőt, majd egy óvatlan pillanatban lecsapta a diványra, balkezevel összeszorította a torkát, jobb kezével pedig végigkarmolta az arcát. Azután jobbkezét a szájára szorította, másik kezével pedig elengedte a torkát és a zsebébe nyúlt, ahonnan egy súlyos vasdarabot vett elő. Ezzel azután olyan erővel ütötte fejbe áldozatát, hogy az elájult.

Arra még emlékszik a leány, hogy abban a pillanatban, amikor a tettes őt megmarkolta,

ő is visszamarkolta, a merénylő arcán tehát ott kell lenni a karmolás nyomának.

A megtámadott leány ezenkívül pontos személyleírást adott támadójáról, aki

25-30 év körüli, alacsonytermetű, zömök ember. Arca telt, piros, leányos haja és kissé felfelé kunkorodó bajusza gesztenyebarna. Hátra spanglis sötétkéék felöltöt viselt pepita térdnadrágot, sűrű fekete lábszártekerőt és fekete fűzőcipőt. Különös ismertető jele, hogy a felső fogorvában aranyfogak vannak. Ajka duzzadt, alsó szájszéle lecsüng.

Egyik hüvelykujjáról hiányzik a körme, vagy le van törve. Ezt a rendőrség onnan állapította meg, hogy mikor a leány nyakát lemosták, egy elfeketedett körömdarabot találtak ott. Ebből arra következtettek, hogy a merénylő körmenek elfeketedett része a dulakodás közben letört és ennek a hiánya most meglátszik a kezén.

Mrazek Mária határozottan emlékszik arra, hogy legfeljebb kétszáz ezer korona lehetett nála, amit támadója elrabolt. Elmondotta még, hogy az ismeretlen ember mindig

kerékpáron jött hozzá,

tegnap is.

A főkapitányságon Vogl József rendőrfőkapitány biztáka meg az ügy kinyomozásával, ő azonban ebben a perben nem vehet részt a nyomozásban, mert betegnek fekszik lakásán: tegnap ugyanis bokszmérkőzést vívott és ennek során az orra összezúzódott.

A főkapitányságon egész sereg detektívet mozgósítottak a merénylő kézrekerítésére, akit a pontos személyleírás alapján valószínűleg megtalálnak.

felmentette a hírlapíró

a vád alól. Azután a tábla elé került az ügy. A tábla megsemmisítette a felmentő ítéletet azon az alapon, hogy a törvényszéki tárgyaláson az ügyesség nem volt képviselve. Így tehát most

újból a Schadt-tanács elé került az ügy.

A tárgyalás elején Schadt elnök jóindulatúan próbálta elintézni az ügyet. Felhívta Horváth Istvánt, hogy békésen intézze el az ügyet, mert a per újabb tárgyalása csak újabb meghurcolását jelentené Horváth Sándornak. A fivér azonban semmiáron sem akarta a békés megegyezést elfogadni.

Falus Ferenc kijelentette, hogy cikkét csak tisztelből és részvétele miatt írta meg. Már az első tárgyalás során sem ajánlotta fel a bizonyítást, mert tudta, hogy a bizonyítási eljárás csak újabb meghurcolását jelentené a megboldogult embernek. Ma sem akar bizonyítani, mert hiszen akkor

a saját bátyja kívánságára hurcolnák meg újból a szerencsétlen véget ért tudóst.

Falus Ferenc újabb nyilatkozatot ajánlott fel.

A vádat képviselő Horváth István ügyvéd semmiképpen sem volt hajlandó ebbe belemenni és ekkor Falus Ferenc már kérte a valódiság bizonyításának elrendelését. Kérte Magyar Elek és dr. Szabó László szerkesztők kihallgatását, akik személyes ismerősei voltak az elhunytak, valamint Rexa Dezsőnek és az elhunyt ember elvált feleségének kihallgatását. Kérte a kommun után elren-

delt fejelem vizsgálat iratainak beszerzését.

A vádat képviselő Horváth István ellenezte a bizonyítást és kérte a maga tannak kihallgatását.

A bíróság nem rendelte el a bizonyítás elrendelését és a perbeszéd elhangzása után

újbol felmentette Falus Ferencet

rágalmazás és halott ember emlékének meggyalázása vétsége alól. Indoklásában kifejtette, hogy Falus cikkében semminő bűncselekményt nem követett el. A vádat képviselő ügyvéd fellebbezett.

A mentők tegnapi rekordja: 104 kivonulás egy nap

Az öngyilkosságok és balesetek 70 százalékában középosztálybeli az áldozat

— Az Est tudósítójától —

A tegnapi nap folyamán a mentők 104 esetben vonultak ki, ami a mentők statisztikájában

szertint a kivonulások táblázatában óriási kilengést mutat. Eddig ugyanis átlag 60-63, legfeljebb

70 esetben vonultak ki a mentők, ami az egy évvel ezelőtti helyzethez viszonyítva mintegy 40 százalékos emelkedést mutat. Ez év januárjában például 2246, februárban 2252, márciusban 2288 esetben vonultak ki a mentők, ami a tavalyi ugyanezen időre eső kivonulásokhoz viszonyítva

az első negyedévben 1200 esetet való emelkedést jelent.

A tegnapi 104 hívás közül kettőben halálos esethez hívták ki a mentőket. Egy ember az emeletről ugrott le, a másik az uccán esett össze. Őt öngyilkosság szerepelt a mentők tegnapi statisztikájában. az öt öngyilkosság közül egyet betegség, a másikat perpatvar, a harmadikat anyagi okok, kettőt pedig ismeretlen okok miatt követtek el.

Munkaközben történt baleset-höz 23 ízben hívták ki tegnap a mentőket.

elmebaj miatt 2 esetben. Gyilkossági kísérlet két esetben szerepelt, az egyiket az

Alsóerdősor uccán követték el, a másikat pedig Gyömrőn, ahonnan behozták az áldozatot, egy hentesmestert, akit ott a haragosa hasba lött. Belső betegség miatt hat esetben vették igénybe a mentőket. Egy villamoselgázolás is szerepelt a statisztikában, ezenkívül 45 betegszállításban segítettek s végül

négy uccai szülésnél.

A többi számok a mentők kezeltjeire vonatkoznak.

Dr. Sebők Zsigmond főorvos a mentők statisztikájában több mint 50 százalékos ugrásra vonatkozólag a következőket mondotta. Az Est tudósítójának:

— Hogy a balesetek és az öngyilkosságok ilyen hirtelen mértékben elszaporodtak, annak főleg a középosztályban kell keresni az okát. Mig eddig a középosztály átlagban az esetek 10-12 százalékában adott dolgot a mentőknek, addig

most a középosztályból kikerülő esetek száma túlmegy a 70 százalékra.

A középosztály hallatlanul nehéz gazdasági helyzete és nyomora okozza, hogy az öngyilkosok között

ilyen óriási százalékot foglal el a középosztály és az anyagi helyzetből folyó nagy lelki depresszió az oka annak, ami a balesetek áldo-

zatát közt is a középosztályhoz tartozók nagy számát indokolja. Ezek ugyanis

elvezették nemcsak az élethez való kedvüket, de még az életjárási biztonságát is.

— Az előző nap 75 esetben vonultak ki a mentők s azért olyan kivívó ez a 104 eset, mert

a mentők naplójában erre még nem volt példa.

A mentők rekordja eddig 133 eset egy nap, ez azonban olyan alkalommal történt, amikor tömeges felvonulások, tüntetések, stb. voltak.

— A mentők, sajnos, nem igen tudnak megfelelni túlfeszített munkájuknak. Csak abban az esetben lesz javulás, ha autóparkunkat szaporíthatjuk.

Friedrich Istvánt ma hallgatja ki a vizsgálóbíró

Frank vagy szokol?

— Az Est tudósítójától —

Lengyel Ernő vizsgálóbíró a frank-, illetőleg a szokolügyben tovább folytatja a tan kihallgatásokat. Ma

délelőtt tizenegy órára Friedrich Istvánt idézte be tanúnak.

Friedrich az idézésre tizenegy órákor pontosan meg is jelent. Munkatársunk kérdésére kijelentette, hogy nem tudja, vajjon a frankügyben, vagy a szokolügyben hallgatja-e ki tanúként a vizsgálóbíró.

„Carlton“-szálloda, Budapest

Ezennel van szerencsém igen tisztelt vendégimnek b. tudomására hozni, hogy az általam megáldott „Bristol“-szálloda, melynek hosszú éveken át vezérigazgatója voltam, a legközelebb feloszlik és a jelenlegi Bristol-szálló Dunapart és Petőfi sétány részén a

„Carlton“-szállodát

létesíttem, mely — tekintettel a nagymérvű és legmodernebb technikai átalakítására — még bár minden teljesen befejezve, de mégis annyira készen áll, hogy itt zavartalan kényelmes lakásai és legjobb ellátással már most is tudok szolgálni.

Kérem ezennel szolgáltatásaimat az újonnan átalakított szállodában igénybe venni és szobarendelési, kérdéskérdést, illetve bármilyen érdeklődést „Carlton“-szálloda, Budapest, Dunapart, IV., Petőfi tér 6. intézni sziveskedjek.

Teljes tiszteléssel
Illés Gyula, szállodatulajdonos
(Sürgőny cím: Carltonotél)

BÜTORHITEL

Evtizedek óta közművelő bútorkészítő-üzemünknek ismét életképesítettük. Hitel esetén is készpénzárakat számítunk. Készítve van különféle kedvezmény. Faltáblák, ebédlők, íriszokák nagy választékban, legkedvezőbb áron fizetési feltételek mellett. BOG-MIL kereskedelmi r.t., ezélt Balázs és Társa bútorkészítő, V. Vilmos császár út 43. szám

Kerékpárok, kerékpárgumi

Összes alkatrészek, legjobb külföldi gyártmányok, részletezésre is olcsón szállítunk.
DEMÉNYI, Teréz körút 4. Kérjen árjegyzéket

Mindent vásárolhat a közönség „Az Est” és a „Magyarország” kiolvasott példányaival

Hogyan lesz a 2000 koronás lap ára 1500 korona

A közönség, mint ez már az újítás első napjaiban megállapítható, nagy örömmel fogadta azt a közvetett árleszállítást, amely nemcsak lehetővé teszi, hogy 500 koronával olcsóbban olvashatja Az Est-et, illetve a Magyarországot, hanem, hogy

• két lapnak kiolvasott, régi példányait rendszeres fizető eszközként is használhatja

Kiadóhivatalainkban, amelyek az előfizetési díjnal vagy könyvek vásárlásánál Az Est és a Magyarország minden kiolvasott példányát 500 koronában beszámítják.

Az Est-lapok kiadóhivatala azonban nem áll meg ennél a könnyítésnél. Azt a célt tűzte maga elé, hogy

a lapvásárlást az élet minden vonatkozásában olcsóbbá tegye,

illetve, hogy azt a kedvezményt, amit kiadóhivatalai nyújtanak, a legkülönbözőbb életszükségleti cikkek beszerzésénél is érvényesíthessék Az Est és a Magyarország olvasói. Megállapodásunk van az alább felsorolt fővárosi cégekkel, amelyek épügy, mint Az Est-lapok kiadóhivatalai, Az Est és a Magyarország minden kiolvasott példányát 500 koronáért beszámítják a vásárlásoknál. Aki tehát az alább felsorolt cégeknél bármit bevásá-

rol, annyiszor 500 koronával kevesebb készpénzt tartozik fizetni a bevásárlási árból, ahány kiolvasott példányát Az Est-nek vagy Magyarországnak átadja a kereskedőnek.

Ezt a kedvezményt természetesen vidékiek is igénybe vehetik pesti bevásárlásoknál vagy ha

Azok a cégek, amelyek bevásárlásoknál a két lap minden egyes kiolvasott példányát 500 koronában beszámítják, a következők:

Elsner Oszkár
Gólya Áruház

Hungária Cipőgyár
Kertész II. és Társa
Magyar Divatesernök
Sternberg Armin és Testvére
Szőts Simon
Varga

Világáruház
Zsoldos Sándor
Salamander Cipő Rt.

Ezt a sort a közel jövőben szaporítani fogjuk és még igen jelentékeny könnyítéseket fogunk nyújtani olvasóközönségünknek, úgyhogy valóban csak 1500 koronájába fog kerülni mindenkinek Az Est és a Magyarország minden egyes példánya. A felsorolt cégeknél nyújtott kedvezmény mellett természetesen to-

posta útján rendelnek valami árút az alább felsorolt cégeknél és a megrendeléssel egyidejűen a két lap kiolvasott példányait is beküldik, sőt van a cégek között egy, amely vidéki fiókjaiban is fizető eszközként fogadja el 500 koronában Az Est és Magyarország kiolvasott példányait.

Koronaherceg ucca 10.
Király ucca és Nagymező ucca sarkon és Várház körút 16.
Rákóczi út 6.
Andrássy út 36.
Rákóczi út 74.
Rákóczi út 60.
Rákóczi út 10.
Kossuth-Lajos ucca 11. és Koronaherceg ucca 6.
Rákóczi út 42.
Városház ucca 14. félemelet.
Kecskeméti ucca 19. Kossuth Lajos ucca 2. Andrássy út 37.
Erzsébet körút 36.
Szeged: Kárász ucca 6.
Debrecen: Ferenc József út 22-24.

vábbra is fennáll az a kedvezmény, amely szerint Az Est-lapok kiadóhivatalaiban a két lap kiolvasott példányait előfizetni vagy könyvet vásárolni lehet, megfizetve, hogy ez a kedvezmény csak Az Est-re és a Magyarországra vonatkozik, de a két lap kiolvasott példányait lehet előfizetni a Pesti Napló-ra is.

küldöttségnek, mely lemondása visszavonására kérte föl, szeretetreméltó, de konok nem-et mondott. Ő, aki a férfi önérzetével ezt mondja:

— A szolid és konzervatív kereskedő szava nem érhet kevesebbet, mint a londoni Jockey-club elnöké. Nagyon furcsa volna; ha egyszer kimondott szavamat nem állanám. Sz. I.

GASTEIN FÜRDŐ

amelyet az örökifjúság forrásának neveznek,

a világ legradioaktívabb hőforrása

1083 méter magasságban bugyog 18 forrás, amelyek 38-47°C hőfokúak és rádiumemanációjuk 150-360 fok ME erejűek.

Gyógyjavallatok:
Köszvény, reuma, hátgerincbajok, bénulások, ischiás, neurasthenia, gyomor- és bélzavarok, mérgezési tünetek (nikotin), titórelmeszesedés, idegingerek

Fürdőidény: április 16-tól szeptember 30-ig

A szobák legmérsékeltébb árai:
I. oszt. 4-15 S., II. oszt. 3-9 S., III. oszt. 2-8 S., IV. oszt. 2-5 S.
Fürdődíjak: 3-6 S.

Prospektusokat és felvilágosításokat nyújt díjlanul a **Kurkommission**

Velence Hotel Nazionale & Union

A pályaudvar kijáratától balra. Új és modern magyar ház. 110 szoba, hideg-meleg víz az összes szobákban. Árak: I. ágy 12-15 lra, 2 ágy 24-30 lra. **Közvetlenül mellette: Grand-Restaurant Union.** Nagy velencei kert. Zenekar. Velencei és nemzetközi konyha. Mérsékelt árak

KORYTNICA

Az előszobában május hó 15-től leszállított árak. Napi háromszori étkezés 25 ct. Szobárából 33% engedély. — Felvilágosításul szolgál: **Dr. Ormay Pál, V. kerület, Falk Miksa ucca 3. sz. emelet 11. sz. szoba.** — Vízumokat a Menekélyirodánál. Vigadó tér. Kérjen mindenütt korytnici ásványvizet!

Dr. Lakatos szanatóriuma

ABBZIA-BADEN

Tavaszi szezon, mérsékelt árak!

Budapesti felvételi iroda
VI., Andrássy út 5. Telefon 130-65

Dr. Szegő Kálmán szanatóriuma

Abbazia (Italia)

Erősítő, hízaló, edző, mindennemű diétetikus kúrák. Pezizó-díj 45 Hrtól fejjeb

Gyermekek 7 éven felül kíséret nélkül is

Budapesti Informáló iroda: VI. ker., Liszt Ferenc tér 6. II. emelet. Telefon 95-27

Miért mondott le Weiss Fülöp a Tébe elnökségéről?

Aranymérleg! Mintha a béke verőfénye térne vissza ezzel a szóval. Kővér búzat arattak a gazdag Bánátban, míg magyar kirándulók verték fel a romantikus Erdély esendjét és magyar iskolásokkal a kezében baktatott végig reggelenként a lócsai uccákon a kis szépségségi diák. És büszke, magyar hajók futottak ki messze tengerre a flúmei kikötőből. Az aranymérleg szó mindezt a sok színes és tarka álmot visszaidézi emlékezetünkbe, pedig istenem, hol van még az idő, mikor magyar bányász hozza fel megint Erdély bányáiból a vasércet.

Poézis minden és az aranymérleg sem valódi. És itt kell belekapcsolódnunk a Ma prózájába, sőt itt kell belekapcsolódnunk egy mindenkit érdeklő aktualitásba, abba, mely sehogyszem állik cikktünk kezdő hangulatába, miért mondott le Weiss Fülöp a Tébe elnöki állásáról?

Búza ma is terem a Bánátban (ha másnak is), de az aranymérleg nem a régi, fiktív momentumok keveredtek bele. És végeredményében — mint most hitelesen el fogom mondani — ez az oka annak, hogy Weiss Fülöp nem ül többé a Tébe elnöki karosszékében.

A kormány március elejére helyezte kilátásba a nyugdíjvalorizációs törvényjavaslatot. Aztán egy tollvonással tojták. Később a husvét volt a

végleges terminus, míg végül Bud János egy váratlan gesztussal bizonytalan időre levette a Ház napirendjéről.

Ez volt az első és legfontosabb ok, mely Weiss Fülöpöt elkedvetlenítette. Egy vállalat, vallják a pénzintézetek, csak szigorúan megszabott akitvákkel és passzívakkal készíthet aranymérleget. Most az aranymérleg-rendelet meg van, de hol a pontos passzíva, mikor, törvényjavaslat híján, egyetlen bank sem állapíthatja meg valutáris nyugdíjainak összegét!

A kormány 30%-ban állapította meg az átmentett vagyonok arányában a minimális nyugdíjat. Weiss Fülöp, aki a megállapított százalékszámot felül akart gondoskodni érdemes, öreg hivatalnokairól, a maga jószántából 50 százalékot vett fel e célból valutáris mérlegébe. De ezt a számot is csak ideiglenesen. Remélhető, hogy a Kereskedelmi Bank belátható időn belül száz százalékos nyugdíjban részesíti azokat a tisztviselőit, akik ezidőszent szolgálathban állanak. Azt mondja:

— A bank felvirágzása is száz százalékban az ő érdemük, miért lenne hát kevesebb öregségük fizetése?

Hogy ez az óhajta betónalapokon nyugodjék, már most is kihatott a bank tőkéből hatmillió aranykoronát, mely egy középbank egész vagyonának megfelelő. A valorizációs kamat fedez-

tének tehát teljesen megfelel ez az összeg, melyet külön e célra rezervált. Koplalók és nyomorgók tehát nem fognak kikerülni az uccára a bank fényes fürdőucai palotájából. Ennek szükségessé voltát éreznie kell minden részvényesnek. Viszont helyzete bizonytalanságát éreznie kell minden vállalatnak, — érvelnek a pénzügyi szakemberek — mely majd folyó mérlege terhére vonja le a törvényesen megállapítandó valutáris nyugdíjakat.

A Kereskedelmi Bank száz százalékban teljesíti köteleességét, tehát Weiss Fülöp nem haza beszél. De az ő gondolkodása ez:

— A nyugdíjas törvénynek gondoskodnia kellene arról, hogy minden vállalat megfelelően teherviselő képességének. A kormány és a közvélemény túlnyomó nagyrésze magáévá tette a törvényt, magáévá tette a nyugdíjlehetőségeket, de az első nem felelt meg kötelezettségének. Elvégre nem lehet azt kívánni, ne publikálhassák a valóságos mérlegeket. Ez most már a kormány és a Tébe közös ügye. Ha az egyik nem felel meg kötelezettségének, a másik szigorúan hű maradhat elveinek. És mert ez a nézete, azért mondott le a Tébe elnöki állásáról.

Ez a valóság. Igenis ez és nem az a másik, amit terjesztenek. Hogy Weiss Fülöp a Fürdő ucca Mussolinija. A zsarnok, aki pontaposra hivatalnokait. (Vannak, akik ezt el is hiszik róla, hiszen naponként egész sereg fenyegető levelet kap.) Ő az egyetlen bankember, aki hatmillió aranykoronát kért el öreg hivatalnokai számára megértő részvényesektől. Ő, aki a három legelőkelőbb bankvezérből álló

Akik frakkban és szmókingban dolgoznak a kenyérükért

Éjszakai pincérparlament a Sándor uccában

— Az Est tudóstójától —

Hajnali félhárom... sűrűn szítál az eső és a máskor oly csendes Sándor uccában, a régi t. Ház táján, felgyűrt galléros kabátlan emberek surranak az eresz alatt. Olyan a hajnali kép, mintha egy nagy bál fiatal-sága támolyna hazafelé mámorosan.

Fehér, villogó ingplaszt-ron, fekete csokornyakkendő és szmoking, néme-lyiken frakk.

Támolyognak a fekete ruhás alakok, de nem a mámortól, hanem a — munkától. Nekik nem parádé a frakk: a munkaruhájuk.

Gyűlésük van. Nagygyűlés, amelyen — mint programjuk mondja — foglal-kozni fognak »a szandás óta bekövet-kezett siralmas gazdasági helyzet okozta állapottal, amelyet tetőz az a körülmény, hogy különösképpen a nyári vendéglősök többféle férfi pincérek helyett nőket alkalmaznak.«

Az az első pont és ez látszik a legfontosabbnak, mert már

a kapu alatt

erről folyik a szó.

— Most mi lesz? — kérdi egy sánta pincér — a szezonban tíz korszót kell néha egyszerre is vinni. Női kézzel mi lesz?

— Törve lesz! — feleli egy bajúszos, régimódi éttermi munkás.

— Mi leszünk törve a nyavalya ál-tal, — vág közbe egy másik. És szemével oldalt kacsint figyelmeztetőnk. Bizonyára azért, mert észrevette, hogy három — bizony elég csinos — éttermi női alkalmazott lépett be az üvegajtón.

Három óra. Mind sűrűbb rajokban jönnek. Már az éjjeli háromórás zár-

A hallgatóság

órájú mulatók személyzete is »fájer-abendote csinált, mint mondják és ide-sietett létezők miatt harcolni. Szép csendesen helyet foglalnak.

A szélsőbaloldalon ép úgy van el-nökségpárti, mint a szélsőjobbbon.

Ít ügyesebb a politikai stratégia, mint a nemzetgyűlésen. Nem ismerheti ki magát az elnök. Nem tudhatja, hon-nan éri támadás. De az ellenzék se tudja a kormánypárt, azaz az elnökség-párt erejét.

Eltelik az első tíz perc: türelmetlen-kedni kezdenek.

— Gyérünk már! Hol az elnökség? — hallatszik itt is, ott is.

— Ne obstruáljon! — vágja oda egy öblös hang, parlamentáris szóval. Nem baj, hogy a szó nem illik ide. Megél-jenzik.

Sokan a várakozásban udvarolni kezdték »a női személyzetnek«.

Ezek máris megtalálták azt a plattform-

mot, — hogy szak-kifejezést használ-junk — amelyen együtt lehet dolgoz-ni.

Hirtelen eljen ve-ri fel a zsongást.

A terembe lépett Klár Zoltán, aki városatyai minőség-ben éjszakázik ezúttal és őszintén szí-vén viseli — mint mondja — a borra-való-rendszer eltörlését.

— Szaktársak, bejönni: kezdjük! — adja ki a vezényszót az egyik vezető-ségi tag és erre valóságos hőmpölyög-ni kezdenek azok, akik a folyosókon, lépcsőházban külön parlamentté ala-kultak.

Három óra tíz percekor

megszólal a csengő.

Barkóczy István titkár Takács Ber-talant ajánlja a gyűlés vezetésére.

— Nem kell! Nem kell! — Miért nem? — Azért is!

Mondják, kiáltják. De a titkár meg-választottak je-lenti ki, Takács az elnöki emelvényre lép és beszélni kezd.

— Kiuzsorázatok bennünket — kez-di. — Mi magunk cinikusok vagyunk önmagunkkal szemben. Nem törődünk a bajunk-kal. Nem dolgo-zunk a nagy cél: a jövőnk érdeké-ben. Ilyen luxus pedig — a nemtörődés — nem nekünk való. Ellenségekkel va-gyunk körülveve. Hogy sikerünk le-gyen, vezérkarunkat kell felfrissíté-nünk.

Kérjük meg Pajor Rudolf elvtársat, jöjjön vissza. Tovább nem folytathatta, akkora tapsorkán és kiáltás akadálya

Tovább nem folytathatta, akkora tapsorkán és kiáltás akadálya

Tovább nem folytathatta, akkora tapsorkán és kiáltás akadálya

Tovább nem folytathatta, akkora tapsorkán és kiáltás akadálya

Tovább nem folytathatta, akkora tapsorkán és kiáltás akadálya

Tovább nem folytathatta, akkora tapsorkán és kiáltás akadálya

Tovább nem folytathatta, akkora tapsorkán és kiáltás akadálya

Tovább nem folytathatta, akkora tapsorkán és kiáltás akadálya

Tovább nem folytathatta, akkora tapsorkán és kiáltás akadálya

Pajor elvtárs beszél

tárolat!

— Mi lesz a női személyzettel? — ve-tette közbe egy másik türelmetlen.

— Lassan, szaktársak, — felelte Pa-jor. — Először nézzük az érem egyik oldalát. A gazdasági helyzet romlik.

1922-ben 270 csőd volt, 1925-ben pedig 4914-re ugrott ez a szám.

— És a pincérség ügye? — kérdezte egy cvikkeres éttermi egéd.

— Türelm, — intette le Pajor és így folytatta:

A munkanélküliek száma a szocia-lista szakszervezetek statisztikája sze-rint növekedett, 1925 decemberében 26.711 volt a számuk, 1926 januárjában már 28.378 lélek járkált munka nélkül. A kormány nem gondoskodott róluk.

Tovább nem folytathatta, mert ré-szint

az ügyeletes rendőrtiszt figyelmez-tette, hogy erről nincs szó a napi-renden,

másrészt pedig

a cigányzenészek

szimpátiájuk jeléül elküldötték két reprezentánsukat, Kozák Gábor és Rácz Zsiga »híres-neves« primásokot, akiknek megjelenése érthető izgalmat váltott ki.

Nagy zaj, tetszés-moraj fogadta őket, majd lecsillapodott és Pajor tovább be-szélhetett. — A munkaközvetítést adják nekünk, senki ne menjen maga ajánl-kozni, mert a főnök kevesebb bért ígér az egyedül-ajánlkozónak...

— A nőket ki az uccára! — harsogta egy türelmetlen, szundikálni kezdő pincér.

— A szabadnap kérdése tisztázandó. Pihenni kell!

— Nem bírjuk a napi 12—16—18 órai munkát!

— És a heti 60—100.000 koronás fizetést!

— A kenyereslány csak húszszet kap!

— sivitotta bele az egyetlen női fel-szólaló.

Kávészőnők frontja

Csoda történt. Senki sem hurrogta le. Igazat adtak neki.

Hiába! A pincérek lovagiasak. Az elvi álláspont: az más kérdés!

— Beszélék a záróráról is — folytatta Pajor. — Hát elárulhatom, hogy a tu-lajdonosok azon dolgoznak, hogy béke-beli állapot legyen és szűnjön meg a záróra. Ám legyen, de a kor-mány hozza törvénybe, hogy akkor

váltott személyzet-tel kelljen dol-gozni.

Igy legalább egy sereg állástalan pin-cér álláshoz jut majd.

— Most a női alkalmazottakról lesz szó. — fűzte tovább beszédét.

— Úgy van! Végre! Halljuk, mi lesz? — hangzott innen is, onnan is. Es ez volt az utolsó hangosság, mert ettől kezdve, '45 lehetett már, eldőltek

Fáradt ember könnyen elalszik

a fáradt pincérek és

javarészüket szundikálni kezdett a hajnali szürkületben.

Csak még egyszer lángolt fel újra a szenvedély, akkor, amikor a főpincé-reket hozta Pajor szóba.

— Hagyja őket! Azok az »Ura-k-házak«...

— A kenyereslányok heti húszezer korona fizetést kapnak! Csinosan kell járniuk. Miből? Ez az erköletelenség! A közönség azt hiszi, hogy jól keres-nek, épúgy mint

a pincérek, akiket csak feketében látnak: frakkban, szmókingban.

Beszélt még Pajor — az előadó — a szakácskiállításról is, ahol 150 milliót fizettek rá az üzletre és sok egyébről, azonban alig egy-két ember figyelte.

A többi elnyomta az álom. Úgy riadtak fel Barkóczy titkár zárószavá-ra, amikor az ébrenlevők tapsal kö-szönték meg, hogy — vége lett a Ma-gyarországi Szállodai, Éttermi és Ká-véházi Munkások és Szakácsok Egye-sülete 1926. esztendei nagygyűlésének, amelyen

egyhangúlag visszaválasztották Pa-jor Rudolfot a szervezkedési moz-galom vezetőjének.

Kint az uccán még mindig szemelt az eső. A gyűlés színhelye előtt né-hány értelmes kon-fális álldógált: fu-vart vártak. Nem is esalatkoztak: ta-láltak pasast. Böven.

— A fene aki eszi, nem megyek aya-log, — morogta egyik álmos »éttermi munkás«.

Volt az éjjel egy jó palim, 50 ezer koronás borraivalót adott.

Telik kocsira belőle... Nem kapáltam érte.

Szerencse, hogy Pajor nem hallotta, mert biztosan fájt volna neki. Ő gya-log baktatott a csatakos uccán haza-felé... Sz. N.

Dr. Gosztonyi üdülőtelepe Budakeszin megnyit

Közelebbi felvilágosítások 153-04 alatt d. u. 3-6-ig

Budapest egyik legnagyobb bútoraruházában

mindenféle bútorok, teljes lakberendezések rendkívül mérsékelt áron kaphatók

Földes Bertalan bútornagykereskedő, Károly körút 11

Gyakorlott magyar-német levelező

(keresztény), aki a postacsomag-üzletben járjas, nagy részvénytársaságnál azonnali alkalmazást nyer. Ajánlatok »Életpályas« jellegre e lap kiadóhivatásába

Női kalapok minden kivételben, legolcsóbban csak Friedmann Kalapgyárában VI., Király ucca 3. szám, (az udvarban) Fest, tisztít, alakít

Olcsó homok kapható fuvar-és vagonútelekben. Építkezéshez kiválóan alkalmas. X., Horog ucca 1. Telefon: József 90-30

Amundsen és Ellsworth megérkezett Kingsbaybe

Hajójukat két kilométerrel az öböl előtt feltartóztatta a jég

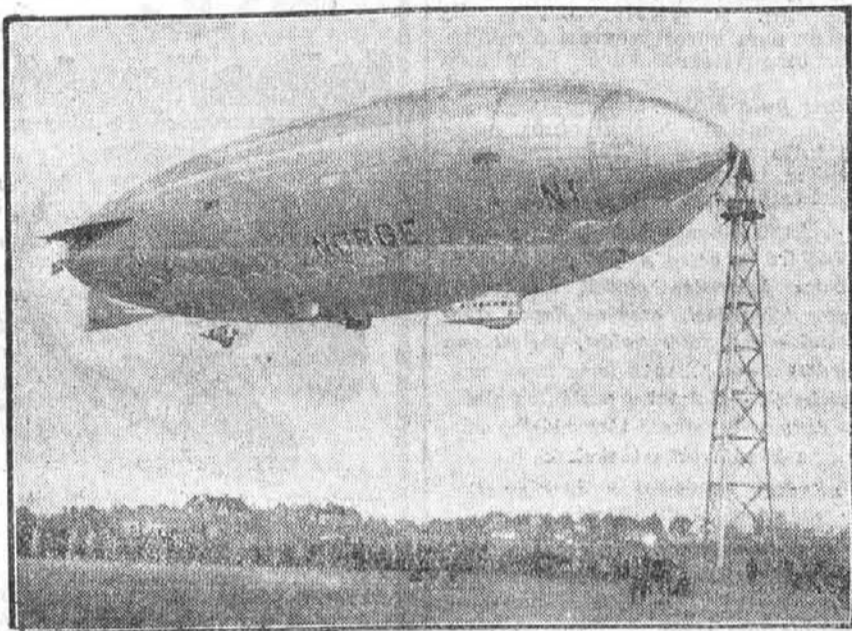
Kingsbay, április 22

(Az Est külön tudósítójának távirata)

A »Skaaluren« hajó, amelynek fedélzetén Amundsen és Ellsworth utazott, ma délután 4 óra tájban megérkezett a kikötő elé.

A jég mintegy két kilométerrel a belső öböl előtt feltartotta a hajót,

úgy hogy Amundsenék magába a kikötőbe nem tudtak befutni. A jég azonban nem nagyon szilárd, úgy hogy valószínű, hogy a hajó utat tud törni a kikötőig.

A Norge az oslói kikötőben

Leningrád ünnepli a »Norge«-t

Leningrád, április 22

(Az Est külön tudósítójának távirata)

A Leningrádi Tudományos Akadémia feledhetetlen fogadtatást rendezett ma a »Norge« személyzetének tiszteletére. Az ünnepségen a hajó személyzetének valamennyi tagja megjelent Riiser Larsen és Nobile ezredes vezetésével, akiket viharosan üdvözöltek. Résztvettek az ünnepségen

a szovjetkormány kiküldöttei, a leningrádi városi tanács képviselői, azonkívül a norvég és az olasz konzul.

Leningrádot valószínűleg még ezen a héten elhagyjuk. A Norge további útvonalára vonatkozólag már minden megállapodás megtörtént. Leningrád után a Ladoga-tó nyugati partja mentén repülünk, aztán az alexandrovszki vasútvonalat követjük, északnak fordulunk s végül a Fehér tengertől nyugatra, az Enare-tólól délkeletre elhaladva,

egyenesen Vadsj felé megyünk.

Ha az idő kedvez, akkor nem is kötünk ki az ottani árbócon, hanem egyenesen Svalbardig folytatja útját a léghajó. Ramm.

A mukdeni hadsereg elfoglalta Pekinget

London, április 22

(Az Est külön tudósítójától)

Pekingből jelentik, hogy a főváros hemzseg a mukdeni csapatoktól

és a nemzeti hadsereg utolsó töredékei is elvonultak. A Kuomin Csun sereg kudarcra

az angolok és japánok felülkerekedését jelenti az orosz befolyás fölött.

Az általános zűrzavar és a katonai uralom Pekingben megbénította a nagykereskedelmet, a gyári üzemek nem dolgoznak, csak a kiskereskedelem képes megélni. A lakosságot egyre-másra sarcolják a mukdeni és santungi hadsereg élelmezésének költségeire, a szoldateszka irgalmatlanul rekvirál s

vele szemben tehetetlen az a 15 tekintélyes államférfiből alakult bizottság, amely a rend fenntartására vállalkozott. A katonai pártok elkeseredetten versenyeznek a hatalomért s most igazán fenyeget a polgárháború kitörése. (W. H. E.)

Pangalosz lemondott a hadügyminiszterségről

Athén, április 22

Pangalosz tábornok a miniszterelnökséget is megtartotta, mióta a köztársaság elnöki székébe került, sőt a hadügyminiszteri tisztséget is maga vezette. Most, hogy könnyítsen elfoglaltságán, Zerulis tábornokot nevezte ki hadügyminiszterré.

Csehországban „látóvá lett” egy vak leány

Azt állítja, hogy visszanyerte szemvilágát és megjelent előtte a Megváltó

Prága, április 22

(Az Est tudósítójától)

Nem messze Égertől van Konnesreuth község, ahová most második hónapja messze földről zárandokolnak a hívők látni a »csodát«, egy Neumann Teréz nevű fiatal leányt, aki gyermekkorra óta vak volt és tüdővésztes, legutóbb pedig szent Teréz napján

állítólag visszanyerte szemvilágát és egészséges lett.

Egész népvándorlás tódul a kis községbe, különösen nagypéntek óta, mert a falvakban az a hír kelt

szárnyra, hogy újabb »csoda« történt. Viziója volt a »látóvá lett« leánynak,

azt mondta, hogy megjelent előtte a keresztre feszített Megváltó

s a leány kezén, lábán, homlokán kiserkedt a vér, ugyanott, ahol a töviskoszorú megvérezte és a szögek, valamint a láncza megbézték Jézus Krisztust. A csendőrség tehetetlen a nagy tömeggel szemben és az egyházi főhatóság is hasztalan iparkodik a kedélyeket lecsendesíteni.

Súlyos szerencsétlenség ócskavas válogatás közben

Sarkad, április 22

(Az Est tudósítójától)

Kedden délután két óra után néhány perccel borzalmas szerencsétlenség játszódott le a helybeli Verebi Lajos ócskavaskereskedő udvarán. Napszámosok és napszámoslányok ócskavasát válogattak; munkájuk közben a kereskedő öt éves Samu nevű fia odament a munkások közé és felvett egy henger alakú ócskavasat. Az egyik munkás meg is jegyezte:

— Ilyennel lövöldöztek a háborúban.

A gyerek tovább babrált a gránáttal, majd játék közben eldobta. A következő pillanatban hatalmas dördülés ráta meg a levegőt, füst és láng csapott fel, majd néhány

pillanattal később az ócskavasak között dolgozók valamennyien véresen terültek el a földön. Azonnal megállapították, hogy egy gránát robbant fel. Egy ott álló leányt, Tóth Annát a szó szoros értelmében szétlőtt a gránát. Súlyos sebtől vérezve feküdt a földön a kis Verebi gyerek, mellette néhány lépésre a 65 éves Mária Imre nevű munkásember.

Végül súlyosan megsebesült Gazdag Margit napszámoslány és Verebi Erzsébet, a kereskedő 16 éves lánya. A kis Verebi Samu jobb lábát azonnal amputálni kellett. Valószínűleg Gazdag Margit lábát is amputálni kell. A nyomozás megindult és elsősorban arra irányult, hogy megállapítsák, vajjon ki adta el a gránátot az ócskavaskereskedőnek?

Milliók nyernek!

AZ EST

és

MAGYARORSZÁG

2000 korona helyett

1500 korona

Az Est és a Magyarország régi példányait

500 korondéért

váltja be fizetéseknél a Kiadóhivatal

Rádió-menetrend

Csütörtök, április 22.
d. u. 2 órától este 11 ó. 30 p.-ig

Középeurópai időszámítás szerint

2-00 Róma (425): Hangverseny.	2-00 Brünn (360): Hangverseny. London (365): Tánczene.
3-00 Budapest (360): Hi- rek, közgazdaság. Zürich (513): Hangverseny.	7-30 Barcelona (825): Hangverseny. Róma (425): Hangverseny.
3-30 Frankfurt (470): Ifjúsági délután.	8-00 Bern (435): Dulest. Lausanne (850): Hangverseny.
4-00 Münster (410): Werdi- és Wagner- zene.	8-15 Drezda (204): Schumann-est.
4-15 Königsberg (463): Zene. Bécs (331): Hangverseny.	8-30 Budapest (360): Fűvös kamarazest. Zürich (513): Orgonahangvers. Boroszló (418): Szimfonikus zene.
4-30 Budapest (360): Dr. Tóth Tihámér Ifjúsági előadás. Milánó (320): Jazz-band. Prága (368): Hangverseny.	9-00 Berlin (504-571): Kamarazene. Hannover (292): Exotikus zene. Milánó (320): Opera. Oslo (382): Norvég népdalok.
5-00 Budapest (360): Szórakoztató zene. Róma (425): Hangverseny.	9-15 Frankfurt (470): Hangverseny.
5-15 London (365): Hangverseny.	9-30 Prága (368): Klasszikus zene.
5-30 Várad (380): Hangverseny.	10-00 Budapest (360): Kamarazene. Toulouse (430): Hangverseny. Párizs (2740): Hangverseny.
6-00 Brüsszel (262): Hangverseny.	10-30 Berlin (504-571): Tánczene. Dortmund (283): Új operettek.
6-30 Budapest (360): Bárony István felolvasása: A bálkirály nő. Hilversum (1050): Hangverseny.	11-00 Elberfeld (359): Tánczene.
7-00 Budapest (360): Lázár Béla elő- adása Munkácsy Mihály »Krisztus Pihátus előtté és a »Kálvária» képeiről.	11-30 London (365): A Savoy-szálló tánczenéje.

Rádiókönyvek és szaklapok nagy változatosságban kaphatók a Az Est könyvosztályában, Erzsébet körút 18-20.

Megint öngyilkos lett egy bicsérdysta

— Az Est tudósítójától —
A bicsérdizmus hívei közül újabban mindtöbben életükkel fizetik a téves tanok terjedését, helyesebben terjesztését. Még emlékeztet, hogy Sopronban, majd Szabadkán a reform életmód következtében élet-erős fiatal emberek belepusztultak a téves tanok követésébe, most pedig újabb bicsérdysta öngyilkosságról értesülünk. Ez az öngyilkosság Brassó mellett, Tekerőpatakon történt. Makkai Béla ottani fiatalember néhány évvel ezelőtt spanyolbetegségbe esett, utána tudójával nem tudott rendbejönni. Megismerkedett Bicsérdy Béla tanáival, majd később magával Bicsérdy Bélával is, aki vállalkozott arra, hogy meggyógyítja.
A gyógyítás természetesen bűjtel kezdődött, a fiatalembernek kilencnapos szigorú bűjtöt kellett tartania. A kúra nem használt és a fiatalember rövid idő alatt 23 kilót fogyott. Bicsérdy még min-

dig nem adta fel a reményt, hogy a reformtáplálkozás meggyógyítja és most már 14 nanos szigorú bűjtöt rendelt Makkai Bélának, aki ezalatt az idő alatt semmi

táplálékot nem vett magához. A fiatalember testileg és szellemileg tönkrement és néhány nappal ezelőtt egy barátjától kölcsönkért fegyverrel agyonlőtte magát.

Endre László rágalalmazási pöreiben a bíróság kihallgatja a tanukat

A főtárgyalást előlről kezdik, mert a tanács egyik tagja megbetegedett

— Az Est tudósítójától —
A budapesti büntetőtörvényszék Schadt-tanácsa mára tüzte ki a végzés-hirdetést abban a monstre rágalalmazási perben, amelyet Vitéz Endre László gödöllői járási főszolgabíró indított Lévai Jenő, Az Est-lapok munkatársa ellen.
Lévai Jenő, mint ismeretes, most egy esztendeje, cikksorozatban foglalkozott a gödöllői főszolgabíró dolgaival. »A gödöllői zsidóráziák«, »A Kettőskereszt Vérszövetség« és »Az alföldi brigád nyulványai Gödöllőn és Isaszegen«, »Az isaszegi zsidóráziák«, »Hajszja egy isaszegi család ellen«, »Halálos ítélet, a legjobb huszonöt bote«, »Elvakult gyűlölet, intrika és politika«, »Az alföldi brigád megszállotta az isaszegi közszégházát«, »Ahol harmincötévi adófizetés és kétévi frontszolgálat sem igazolja a magyar állampolgárságot«, »Hogyan szerelték le egy virágzó hengeralmot Cinkotán«, »A Svájccal kötött letelepedési törvény alapján harminc napi elzárásra ítélték egy kereskedőt, mert a cselédje a fűkamrába lopózott a kocsishoz«, »Mi meg ezt üzenjük« című cikkeiben foglalkozott Lévai Jenő Vitéz Endre László főszolgabíróval.

Lévai Jenő és védője, dr. Király Aladár, a multkori tárgyaláson hatalmas bizonyítási indítványt terjesztettek a törvényszék elé, ezere menő tanut kérték kihallgatni, rengeteg aktát, iratot ismertetni. A királyi törvényszék akkor nem hozott végzést a valódiság bizonyítását kéro indítvány felett és a végzés kihirdetését mára halasztotta.
Ma, amikor Schadt elnök megnyitotta a nagy rágalalmazási perben a folytatolagos főtárgyalást, a következőket jelentette ki:
— Az ítélőtanács egyik tagja, Piacsek táblabíró úr beteg, ennélfogva az ítélőtanács kénytelen előlről kezdeni az egész tárgyalást, ezen az alapon elnapoljuk a mai főtárgyalást, végzést sem hirdethetünk. Annyit már most megígérhetek — folytatta ezután az elnök, — hogy a következő tárgyalásra, amelyet a közeljövöben tűzünk ki, a tanuk egyrészt a törvényszék már beidézti kihallgatás végett.
— A főtárgyalás előreláthatóan napokon keresztül el fog majd tartani, — fejezte be kijelentését Schadt Ernő törvényszéki elnök.

Estétől-reggelig 12 öngyilkos

— Az Est tudósítójától —
Az öngyilkossági járvány napról-napra veszedelmesebb arányokat kezd ölteni.
Tegnap délután öt órától ma reggelig tizenkét életunt ember öngyilkossági kísérletét jelentették

a főkapitányságnak.
Érdekes, hogy ezek közül az életuntak közül tizenegy nő és csak egy a férfi. Csaknem valamennyien egyszerű szegény emberek, akik legnagyobb részben nyomoruk miatt akarták eldobni maguktól az életét. Az egyetlen férfi, akinek öngyilkossági kísérletét megakadályozták, elmebajos. A tizenkét öngyilkosjelölt közül csak egy halt meg, a többi súlyos állapotban szállították a mentők kórházba.
Staubinger Zsófia nürnbergi születésű nevelőnő a Vigszínház ucca 5. számú házában levő lakásán, ahol alkalmazásban volt, szobájában

kinyitotta a gázesapot, gumitömrlöt szerelt rá, a szájába vette és lefeküdt. Ma hajnalban holtan találták meg. Három levelet írt Münchenben lakó rokonaihoz. Egy nyitott németnyelvű levélben a rendőrségnek azt írja, hogy megúnta életét és ezért lett öngyilkos.
Csiza Juliska mindenest a Dunába akart ugrani.
Amikor a leány a partól nekirohant a víznek, éppen abban a pillanatban ért oda az őrszemes rendőr, aki a Dunának rohanó leányt elkapta, majd előállította a főkapitányságra, ahol Csiza Juliska azt

vallotta, hogy állást nem kapott, éhezett, ezért akart meghalni.
Megrendítő öngyilkossági kísérlet történt tegnap este a Delei ucca 38. számú házában. Fácán Juliska tanuló leugrott a második emeletről.
A szerencsétlen leány mindkét lába eltört, azonkívül életveszélyes belső sérüléseket szenvedett. A Rókus-kórházban próbálták megmenteni az életnek.
Gázal akart meghalni Kiss Erzsébet mindenes a Rákóczi út 34. szám alatti szolgálati helyén.
Kinyitotta a gázesapot és alá fektüdt. Szerencsére idejekorán észrevették tettét és az előhívott mentők eszméletlen állapotban szállították a Rókus-kórházba.
Szokolai János gépkézelo halálugrása a Gyáli út 21. számú ház harmadik emeletéről nem sikerült. A házbeliiek ugyanis észrevették, hogy Szokolai mire készül és amikor

úton lúgköoldattal, — Szoboda Béláné a Rókus-kórház előtt morfiummal, — Keres Mihályné napszámosnő a Rákóczi téren, — Nagy Endrené munkásnő a Soroksári út 116. számú házában, — Herczig Károlyné a Róna ucca 80. számú házában levő lakásán nagyobb mennyiségű aszpírrinnal mérgezte magát. Valamennyit a Rókus-kórházban ápolják.

TUNGSRAM

Gyári jelünkkel ellátott

fejhallgató

minden készüléknek vevőképességét fokozza.

MR 2, 3, 6 MR 4-11 MR 5-51

Tungsram-vacuumsövekek

bármilyen rendszerű kapcsolásnál torzításmentes, hangerős és tiszta vételt adnak.
Kapható mindenütt!

Egyesült Izzólámpa és Villamosság Rt., Újpest

Renault

személyautókat
taxik
teherautókat

Reiman

Vörösmarty tér 3. szám

Rézgálic

raffia,
rézkepor,
karbid és kristályiszoda

nagyban árban, Weinberger Kornél,
Vörösmarty ucca 40. Telefon 116-33. 74-77

Rádiókészülékek

és fejhallgatók, alkatrészek
izzólámpák
Szerelési anyagok

notorok, szellőzők stb. a legújabb naptól
Szerelési munkák békébelli anyagokból

Miklós Dezső

n. u. eng. elektrotechnikai vállalat
Budapest, VII, Síp ucca 6. Tel.: József 116-97

HÍREK

Az államtitkár úr nem áll szóba. Egy magyar államtitkár tegnap kurtán-furesán intézett el egy magyar író. Nem tudjuk, nincs szerencsénk tudni, hogy az államtitkár úr mennyire rendkívüli szellemi nagysága a magyar életnek, de azt az egyet tudjuk, amit az egész ország tud s amit ilyenformán az illető államtitkár úrnak is bölcsen tudnia kellene, hogy az író, akivel szemben olyan különös módon viselkedett, egyik legnagyobb értékünk, akire mindnyájunknak büszkének illik lennünk és talán az államtitkár úrnak leginkább, lévén ő a nemzet szellemi értékeinek egyik hivatalos őriző pásztorja.

Eppen ezért nem értjük azt a jelenetet, amelyről **Móricz Zsigmond** a *Magyarország* tegnapi számában levelet intézett **Petry Pál** államtitkár úrhoz. Hogyan történhetett meg, hogy az államtitkár a nemzetgyűlés folyosóján barátságos ismerkedésre közeledő író „bádogaroccal” fogadta, elléptetett mellette s minden köszönés, minden megszokott nyugateurópai forma mellőzésével vetette oda neki, hogy: „délután ötkor, a hivatalban!”

Nem értjük ezt a jelenetet, — hiszen a nemzetgyűlés folyosóján egyetlen „kérlek alássan”-ra a legbarátságosabb diskurzusok szoktak megindulni egészen jelentéktelen urakkal is, ösztövért politikai figurákkal a legkegyesebb mosolyok fogadnak. „Kérlek alássan, méltóságos uram, instállak alássan kegyelmes uram”, — és már a miniszteri szoba ajtaja is nyílik erre a varázsszóra, mint a mesék. Szólam-barlangja, — hát miért éppen csak az ország egyik legnagyobb írójának adják ilyen szűken a szót, foghegyen át kimérve?

Vagy ez is olyasmi, mint a *Nemzeti Színház* népszínműciklusa, amelyből éppen a **Móricz Zsigmond** remek *Sári bíróját* szorították ki? Ott a színház nem áll szóba a magyar zsenivel, itt meg a kultuszminisztérium? Nagyon kedves jelenség ez a ritkaság egyetértés, de „kérjük alássan, méltóságos urak”, — nem gondolják, hogy ezt egy kiesít mégis csak megsínyli a nemzet kultúrája, amelyet pedig önöknek aláztatás szolgálni köteleességük?

Vázsonyi szabadságot kér a Háztól. **Vázsonyi Vilmos** állapota, aki már régebben betegen fekszik a Bécs melletti Baden-szanatóriumában, már megjavult ugyan, de még néhány hétig feltétlenül nyugalomra van szüksége **Vázsonyi Vilmosnak**. Ezért **Vázsonyi Pakots József** képviselő útján *négyheti szabadságot kér a nemzetgyűléstől*. A mai ülésen az előterjesztések során fogja **Pakots József** a Ház elé terjeszteni **Vázsonyi** kérését és a Ház minden valószínűség szerint meg is fogja adni **Vázsonyinak** a kért szabadságot.

Téves hír egy mátészalkai kereskedőről. Nemrég egy vidéki lap híradása kapasan megemlékezett arról, hogy **Mátészalkán** szeszszempészbandát fogtak le. Most **Rosenberg** Menyhért mátészalkai kereskedő arról értesít bennünket, hogy a hír-rávonatkozó része nem felel meg a valóságnak, ő semmiféle szeszszempészbandának a feje nem volt és szeszszempészben egyáltalában nem vett részt.

Németh Mária énekleckéi. **Bécsi** tudósítónk jelentése alapján hírt adtunk róla, hogy az országos törvényszék polgári tanácsa előtt **Márkus Dezső**, a budapesti Népepera volt főzeneigazgatója **bepörölte Németh Mária operaezenekesnőt** 31,200.000 korona fizetésére, amivel neki énektanításért tartozik. A tárgyaláson a művész férje kíséretében jelent meg, míg a felperest ügyvéd képviselte. A bíró feltette a kérdést **Németh Mária**hoz, hogy milyen címen tagadja meg a fizetést, mire az alperes azt válaszolta, hogy nem vett énekkórákat **Márkus Dezsőtől**, hanem szerepeit tanulta be vele, mint a színház karnagyával s ezért nem volt joga tőle díjazást kívánni, hiszen *színházi próbákról volt szó*, amikor a budapesti királyi operaház még egy vezetés alatt állott a Népeperával, tehát a *karmester tartozott a szereplőket betanítani*.

Márkus Dezső akkoriban nem kötött ki és nem is kért honoráriumot, csupán azt kívánta tőle, hogy ha újságrónak interjú ad, ne felejtse megemlíteni, hogy ő a korrepetitora. **Németh Mária** férjét, **Grünaeur József** tanárt is kihallgatta a bíró. Ő is azt mondta, hogy természetesen megfizeték volna az énekleckéket, ha énektanításról lett volna szó és ha **Márkus Dezső** honoráriumot kért volna, de egyetlen kikötése az volt, hogy ő szerepeljen a hírlapokban mint **Németh Mária korrepetitora**. Egyziben meg is látogatta feleségét **Márkus Dezső neje** és panaszkodott, hogy egy interjúban elfelejtette megemlíteni férjét mint énekmestert. A bíró azt kérdezte a művész férjétől, hogy **Németh Mária** nagy fizetése volt-e a budapesti Operánál? **Grünaeur József** azt felelte, hogy akkoriban feleségének háromszor annyi jövedelme volt, mint most Bécsben, de mégis elszereződött a bécsi állami operához, mert dícsőségének tartotta, hogy Bécsbe hívják. A törvényszék elnöke elnapolta a tárgyalást azzal, hogy a következő tárgyalásra megidézi a felperest és nejét, továbbá **Németh Mária** budapesti énekmestert.

Új gyáripari címtár. A legközelebbi hetekben a kereskedelmi minisztérium égisze alatt meg fog jelenni a régi hazai beszerzési források mintájára a teljesen hivatalos jellegű *Országos Magyar Gyáripari és Üzemi Címtár*. A címtár a kereskedelemügyi minisztérium és a gyáriparosok országos szövetségének kiküldöttéből alakított szerkesztő bizottság irányítása és ellenőrzése mellett készült és tartalmazni fogja a hazai összes gyári vállalatok címét, termelési viszonyait stb. Azonkívül pontos árulajstromot magyar, német és francia nyelven, hogy a címtár a külföld részére is hozzáférhető legyen. Minden egyes iparcsoporthoz összeváltva, az illető csoportba tartozó iparágak gazdasági jelentőségét méltató ismertető kerül. A címtárra vonatkozólag úgy a szerkesztőség, (V. Alkotmány uca 10), mint a kiadóhivatal (V. Dorottya uca 11.) készséggel ad felvilágosítást.

Az öngyilkosok fővárosa. Talán mégis kezdenek törődni a budapesti öngyilkosokkal. Tegnap a fővárosi közgyűlésen, már interpelláció is hangzott el az érdekében. Az interpelláló elmondta, hogy Budapest vezet az öngyilkosság statisztika élen és hogy ez tűrhetetlen. Mindenben egyet értünk az érdemes felszólalóval s reméljük, hogy a főváros urai is egyet fognak vele érteni. Mert lehetetlen, hogy ez a sötét statisztika továbbra is messzire hirdesse ország-világnak a főváros nagy, szociális nyomorúságát, mint egy örökké kitűzött, borzalmas fekete lobogó. A főváros szociálpolitikai ügyosztályának cselekednie kell végre valamit a nyomorúság enyhítésére, hogy ne csak a közgyűlésen ne kellessen ezentúl ilyen szomorú tárgyú interpellációkat hallanunk, hanem az öngyilkosok se interpelláljanak a gyöngének mutatkozó hatóságok helyett a hatalmasabb fórumhoz, a minden nyomorúságtól megmentő halálhoz.

Burger I. Károly, a Hungaria szálló ismert igazgatója tegnap meghalt

Állami mese. Hol volt, hol nem volt, az Operenciás tengeren is túl egy magánvállalat, mondjuk egy részvénytársaság. Ez a részvénytársaság közgyűlése útján elhatározta, hogy alkalmazottai szorgalmát megjutalmazandó, jutaléko ad nekik. Az év végén összeűtötték a számadásokat, s ekkor kitűnt, hogy az alkalmazottak jutaléka 25.000 pengőre rúgott, míg ugyanakkor a részvénytársaság tiszta jövedelme 10.000 pengőt tett ki. Az alkalmazottak tehát a rendes, tisztességes fizetésükön felül többet kerestek, mint maga a részvénytársaság szöröstől-böröstől... Magától értetődik, ilyesmi csak a mesében fordul elő, túl az Operencián. A mesének a magánvállalkozásra való része valóban mese. Hiszen nem lehet olyan magánvállalatot elképzelni, amely ily üzleti szellemű lenne áthatva. De azért a mese mégsem fenéig mese. **Farkas Tibor** képviselő az állami költségvetésből kimutatta, hogy a gödöllői állami birtok évi jövedelme 10.000 pengő, de ugyanakkor az alkalmazottak jutaléka 25.000 pengőre rúgott. A mese, azaz, hogy a költségvetés semmit sem szól arról, mit csinál az az állami birtok, ha investálni akar, honnan veszi a pénzt investálásra, s arról sem szól semmit, ha egyszer rossz aratás van, honnan fedezi a deficitet. Az állami mesék, tudvalevően, szükszavúak s nem szeretik a feleségét.

A Magyar Cseh Iparbank Rt. közli, hogy ma dr. **Forbáth Frigyes** elnöke alatt megtartott XV. rendes közgyűlése az igazgatóság összes javaslatát elfogadta és elhatározta, hogy az intézet alapitójaké 3 millió pengőben, tartaléka pedig 1 millió pengőben állapittassanak meg és egy 15 pengő névértékű részvény szolgáltatassék ki költségmentesen 25 részvény ellenében. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a 6.165.099.573.76 koronát kitevő tiszta nyereségből részvényenként 1000 koronás osztalék fejében 5 milliárd fizettesék, tartalékalapra 1 milliárd, a tisztviselői segélyalapra 100 millió korona fordítottassék és a maradvány új számlára vitessék át. A szelvények ez évi április 24-től kerülnek az intézet, valamint a Böhmische Industrial und Landwirtschaftliche Bank központja és összes fiókintézetek pénztárainál beváltásra. Ezen osztalék a névérték 13.3 százalékos és a tőzsdei árfolyam 8.4 százalékos kamatozásának felel meg.

Brilláns ékszer
Külföldi részére vezek nagy árat fizetlek ékszer-tőzsdeházból **Schenker**, Károly körút 3. szám. Fügyelem, csak félelelet 3

Üzlethelyiséget kirakattal keresek
Óbudán, a Fő tér és Tavasz uca környékén. Ajánlatok Óbuda 990 jellege alatt a lap kiadója kéremek

Meghívó

„Az Est” Lapkiadó Részvénytársaság 1926. évi május hó 1-én délután 6 órakor tartja kiadóhivatali helyiségében (Erzsébet körút 18-20. szám)

XVI. évi rendes közgyűlését,

- melyre a részvényeseket meghívja.
- Napirend:**
1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az üzleti eredményről.
 2. A mérleg és számadások előterjesztése.
 3. Az igazgatóság javaslata az üzleti eredményre nézve.
 4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
 5. Felügyelőbizottsági tagok járandóságának megállapítása.
 6. Az igazgatóság választása.
 7. A felügyelőbizottság választása.
 8. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni szándékoznak, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 6-ik §-a értelmében legkésőbb 5 nappal a közgyűlés határnapja előtt a társaság pénztáránál letenni.

Budapest, 1926 április hó 22-én.
Az igazgatóság.

Mérlegezámla 1925 december 31-én

Vagyon	Korona	Pengő
Lapérték	1.250.000.000	100.000.-
Pénztárkészlet	217.833.283	17.426.06
Ingatlanok	25.000.000.000	2.000.000.-
Papírkészlet	637.877.500	51.030.20
Adóok, értékpapírok és értéktulajdonságok	32.164.247.796	2.573.139.82
Átmeneti tételek....	441.935.110	35.354.81
Egyenleg mint veszteség	473.511.491	37.880.92
	60.185.405.180	4.814.832.41

Téher	Korona	Pengő
Részvénytőke	15.000.000.000	1.200.000.-
Tőketartalék	12.500.000.000	1.000.000.-
Hitelezők	32.685.405.180	2.614.832.41
	60.185.405.180	4.814.832.41

Eredményzámla 1925 december 31-én

Kiadás:	Korona	Pengő
Nyomdaköltségek	13.029.008.840	1.042.320.71
Kiadóhivatali általános költségek, fizetések	8.826.434.159	706.114.73
Szerkesztési és tudósítási költségek, fizetések	6.297.621.173	503.609.70
Reklám, auto, Hármas-könyv költségek, házibérek, kamatok, adók és ingatlan karbantartási költségek	6.674.170.530	533.933.64
	34.827.234.711	2.786.178.78

Bevétel:	Korona	Pengő
Bruttó bevételek (lapárúsítás, előfizetési és hirdetés díjak, könyv-árúsítás és ingatlanjövetelem)....	34.353.723.220	2.748.297.86
Egyenleg mint veszteség	473.511.491	37.880.92
	34.827.234.711	2.786.178.78

Budapest, 1925 december hó 31-én.
Az igazgatóság.
Megvizsgáltuk és rendben találtuk

A felügyelőbizottság.
Kivonat az igazgatóság jelentéséből.
Az elmúlt év minden eseménye a folyton rosszabbodó gazdasági helyzet bélyegét viseli. Az Est-lapok fejlődését mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az előző évi forgasztásnál 150 vágonnal több rotációs papírt használtunk fel és bár részben ezzel kapcsolatban Az Est-lapok lapeladási bevételei 15 milliárdtal, előzetes díj bevételei 6 milliárdtal és hirdetés bevételei 5 milliárdtal emelkedtek, mindazonáltal ezen bevételeket a papírdíjarúgás, a nyomdákérek emelkedése, a szerkesztéségi és kiadóhivatali fizetések, az egész világra kiterjedő hiszterziás költségek, valamint egyéb rezszi erősen ellensúlyozták. A hirdetés üzlet ezre meg legjobban a viszonyokat, mert kereskedőinket és vállalatjainkat az általános gazdasági helyzet okozta rossz üzletmenet kedvezőtlenül befolyásolta. Meg vagyunk győződve, hogy az elkövetkezendő üzletek gazdasági javulása az egész vonalon érezteti fogja jótékony hatását.

Hellinger órák
a legjobbak
Hellinger Watch
15 rubinban járó
Anker, reklámárban
380.000 korona
V. Nádor uca 3.
Telefon: Teréz 84-88

Újsághalmaz
ki a modern lapkiadás minden ágában járatos.
hosszú újságírói és nyomdavezetői gyakorlattal
és elsődrendű összeköttetésekkel rendelkező
állást keres
Szíves meghívást.
Sokoldalú felügyelő kiadóhivatali főmunkára kér

— Jobboldalit a jobboldali helyére? Tegnap hadakozása során ögróf Pallavicini azt mondta, hogy ő a jobboldali politika lelkes híve. Tiszteljük-becsüljük ezt a meggyőződését, csak azt nem látjuk tisztán, miért akarja ő akkor mindenáron a mostani kormányrendszert lerombolni. Hiszen a mostani irányzat ideális jobboldali irányzat. Annyi elmaradottságot és szabadságellenességet pakolt be a táskájába, hogy még Pallavicini kényes izlését is ki-elégítheti. Ha mi ellenezzük a mostani irányzatot, bár mi sem követeljük a szélső baloldali kormányzást, ennek van értelme, mert mi a mostani irányzat helyére a haladás, felvilágosítás és a megértés zászlaját akarjuk kitűzni. De hogy valaki tüzzel-vasal kiirtsa a jobboldali irányzatot, csak azért, hogy a romok helyére egy másik jobboldali irányzatot ültessen el, ennek nincs sok értelme. Vagy talán nagyon is sok értelme van... a másik jobboldali irányzat szempontjából!

— Békésmegye főispánja átvette Aradon a román hadsereg által elhurcolt értékeket. Aradról írják: Kedden délelőtt az aradi pénzügyigazgatóságnál megjelent dr. Kovacsics Dezső Békés vármegye főispánja, hogy átvegye mindazokat az értékeket, amelyeket a román hadsereg visszavonulása után helyeztek az aradi pénzügyigazgatóság őrizetébe és amelyek békésmegyei, elsősorban pedig gyulai lakosok tulajdonát képezik. Az értékek leltározásán tíz napig két békésmegyei számviteli tisztviselő dolgozott. Az átadott értékeket: ékszereket és egyéb kincseket már vissza is szállították Magyarországra. A most elszállított értékek tizenhat ládat töltöttek meg.

— Szüntessék meg a Corvin Színház előtti szegyenletes szemétdombot. (Panaszos levél.) Az Üllői út és a Nagykörút sarkán a város egyik legnagyobb mozgóképszínháza foglal helyet. A színház nincs pontosan a sarkon, hanem beljebb fekszik és körülötte hatalmas beépítetlen terület okoz kellemetlen látványt a város külső képével is törődő jóízű budapesti embereknek. De ez még hagyján volna, sokkal szomorúbb és szegyenletesebb dolog az, hogy ezt a beépítetlen területet valóságos szemétdombként kezelik úgy a város, mint a telek tulajdonosa. A legkisebb szél alkalmával az egész környéket óriási porfelhő burkolja, ami a bacillusok milliárdjait szórja széllel a környéken járó közönség között.

Csodálatos, de egyben türethetetlen dolog, hogy a város közepén ilyesmivel lehessen, különösen ha meggondoljuk, hogy egészen kis eszközzel segíteni kell a dolgon. Nem kell egyéb, mint egy kis zöld gyepel a port lekötni, vagy ha még ez sem vihető keresztül, egyszerűen csak az szükséges, hogy a telektulajdonost kötelezzék arra, hogy a beépítetlen területen takarítasson és öntöztessen.

Ezt igazán megkívánhatja az a közönség, amelyet igen szigorúan büntetnek meg akkor, ha bárki ablakából egy kis porrongyot kiráz az utcára, vagy talán virágját öntözve néhány vízcseppet hullajt a járdára. Tisztelettel B. X. orvos.

— Tilos Csehországban a bécsi Donau-walzer. Prágából jelentik lapunknak: A német férdfidalos-egyesület Böhmsch-Leipában hangversenyt rendezett. A műsoron szerepelt a keringőkirály Strauss János híres Donau-walzere is, de törölni kellett a programról, mert a cseh rendőrhatalóság kimondta, hogy veszélyes a cseh állameszmére.

— Semmi sem a leggyönyörűbb tavaszi tartózkodási hely, úgy betegek, mint egészségesek részére. Mérsékelt észak.

— Égő hajó a rotterdami kikötő közepén. Rotterdamból jelentik: Tegnap délután az itteni kikötőben fekvő Parafina III. tartályhajó, amelyen negyven hordó petróleum és száz liter benzín volt fölraktározva, eddig még ki nem derített okok miatt hirtelen kigyulladt. A tűz nagy veszéllyel fenyegette a szomszédos kikötőberendezéseket is. Az éppen arra haladó Hendrika Jakoba vontatógőzös kapitányának, aki megőrizte lélekjelenlétét és bátor elszántsággal látott a mentéshez, sikerült az izzó hőség és a robbanás veszélye ellenére kötelel erősíteni az égő hajóhoz, mire az égő hajót egy másik hajó segítségével a folyó közepére vontatta. A hajó ott teljesen leégett. A tűzöt nagy messzeségből is látni lehetett. Emberéletben nem esett kár.

— Ügyvédi hír. Dr. Révész Sándor ügyvédi irodáját VII. Király uca 51. szám alá helyezte át. Telefon József 128-74.

— A csempész, a börtön és a gólya. A soproni ügyészségen újabbán igen sok csempésznek és csempészasszonynak van dolga. A napokban egy idősebb asszony jelent meg az ügyészségen és amikor kérték tőle az idézést, kijelentette, hogy ő nem kapott semmiféle idézést, hanem a leánya idézésével jelent meg, és azért jött, hogy a leánya büntetését leülje.

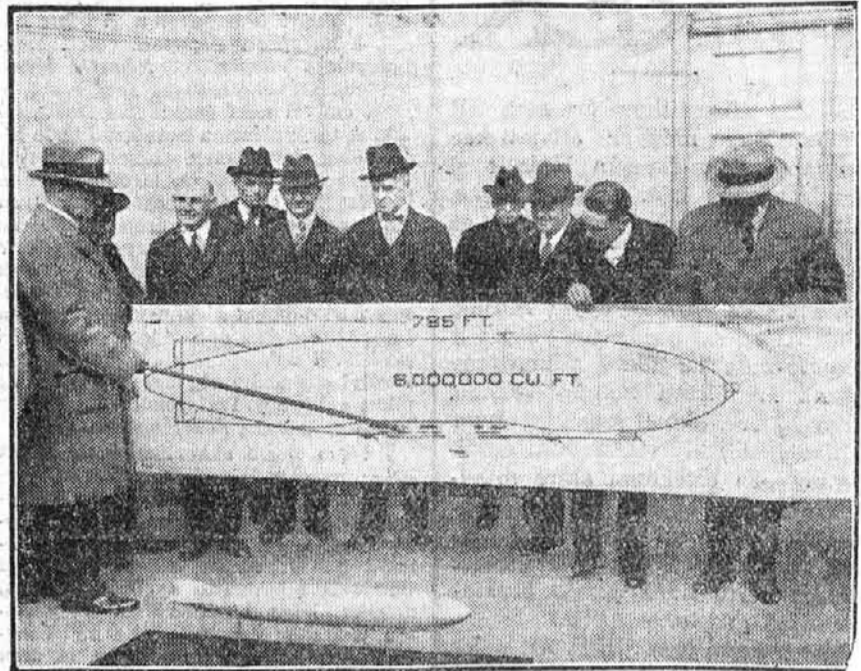
Eleinte csak nevettek az asszonyon, de később, amikor nem volt hajlandó eltávozni, vallatásra fogták, hogy tulajdonképpen miért is akar a leánya helyett a börtönben ülni. Az idős asszony azután elmondotta a következőket:

— Addig járt csempészni a leányom, amíg bajba esett és most lebetegedés előtt áll. Nem engedhetem meg, hogy ilyen állapotban fogházban üljön.

Az ügyészség elnöke végül úgy oldotta meg a kérdést, hogy a leánynak nagyobb halasztást adott a börtönbe való bevonulásra, arra az időre, amikor már megszületett az új kis csempész.

— Orvosi hír. Dr. Halperth Ákos fűdőorvos Karlsbadban gyakorlatát újra megkezdte.

— A porosz kormány megvásárolta a Deutsche Allgemeine Zeitungot. Berlinből jelenti tudósítónk: Több ízben szó volt róla, hogy a Deutsche Allgemeine Zeitung gazdát cseréli és a porosz kormány lesz az új tulajdonos. A tárgyalások most eredményre vezettek.

Moffet amerikai ellentengernagy az Egyesült-Államok parlamentjének tengerészeti bizottsága előtt bemutatja a Shenandoah pótlására szánt hatmillió köblábás Zeppelin-rendszerű léghajó tervét. Az új léghajó öt repülőgépet tud magával vinni. (Wide World)

Harc a 250 milliárdos Unghváry-örökségért

Kecskemét, április 22
(Az Est tudósítójától)

A kecskeméti törvényszék előtt egy esztendője roppant nagyarányú hagyatéki per folyik. A per főszereplői a híres ceglédi Unghváry család tagjai, akiknek igen messze levezethető családfájuk van. A család hiteles története szerint II. Rákóczi György 1650-ben az egyik Unghváry ágnak nemesi oklevél mellett birtokot adományozott. A jelenlegi per Unghváry László 1856-ban született ceglédi nábob hagyatéka körül keletkezett. A földirtokos nyolc évvel ezelőtt végrendelet nélkül halt meg; törvényes örökösei voltak a világháborúban hősi halált halt Unghváry Ede gyermekei, névszerint László, Vilma és Ede, a másik örökös Unghváry Vilma kis-korú fia Huszthy Jenő, a harmadik örökös pedig Unghváry László. Az Unghváry-vagyon teljes értéke

meghaladja a 17 millió aranykoronát.

A vagyonhoz tartozik többek között 300 hold szőlő, 1500 holdas birtok mezővel vasúttal, egy másik 250 holdas birtok, szőlővel és 3 millió fát tartalmazó faiskolával, 16.000 hektoliter borkészlet hordókkal és még egy sereg egyéb érték. A hagyatékek egész értéke mai pénzben

meghaladja a 250 milliárd koronát.

Pestvármegye árvaszéke még 1924-ben elrendelte, hogy a hagyatékok bírói útján intézzék el, ügygondnokul dr. Bernolák Nándort rendelve ki, aki egy évvel ezelőtt be is adta a keresetet. A kereset összege 6 millió aranykoronára szól, e körül folyik most a per.

A hagyatéki perben az első tárgyalás múlt év július 7-én volt Kecskeméten dr. Monostory Károly törvényszéki bíró előtt; ezt a tárgyalást elnapolták. A felek itt a per értékét 6 millió aranykoronáról, tehát 100 mai milliárdról, 50 milliárdra szállították le. A következő tárgyalást szeptember 22-én tartották meg. Itt dr. Lengyel Zoltán az alperesek ügyvédje elfogultsági kifogást emelt Monostory bíró személye ellen, a kifogást azonban a tábla elutasította.

Ez év február 16-án tartották meg a következő tárgyalást. Lengyel Zoltán bűnperrrel támadta meg néhai Unghváry László nemességére vonatkozó okiratait, azt állítván, hogy

azokat meghamisították

és kérte, hogy az ez ügyben megindított bűnper eldőltség a bíróság napolja el a tárgyalást.

Tegnap tartották meg a soron következő tárgyalást ugyancsak Monostory bíró előtt. Lengyel Zoltán a tárgyalás megnyitása után újból elfogultsági kifogást emelt Monostory bíró ellen, mert — mint mondotta, — Monostory bíró a legutóbbi tárgyalás után az egyik érdekelt félnek olyan kijelentést tett, hogy a perben a felpereseknek van igazuk. Bernolák Nándor kijelentette, hogy nem áll módjában a nemességre vonatkozó okiratokat betérjeszteni, mert az alperesek a hatósági szakértőket kitiltották a birtokról.

Végül Monostory bíró jelentette ki, hogy kérni fogja, hogy ezt a rúnézve kellemetlen ügyet vegyék el tőle. Egyben kihirdette, hogy hivatalból új tárgyalási terminust fog kitűzni.

Egész Kecskemét, Cegléd és környéke izgalommal várja a per eldőlését.

Chicagói gabonatózsde

Chicago, április 21

	Kedd	Szerda
Búza májusra	165.5	166.375
" júliusra	143.5	145.75
" szeptemberre ..	136.25	138
Tengeri májusra ..	73.5	74.375
" júliusra	77.75	78.625
" szeptemb.	80.375	81.125
Zab májusra	43.375	42.625
" júliusra	43.125	43.25
" szeptemberre ..	43.625	43.75
Rozs májusra	91.75	93
" júliusra	94.5	95.375
" szeptemberre ..	95	95.75

Newyorki gabonatózsde

Newyork, április 21

	Kedd	Szerda
Búza őszi vörös ...	193.5	194.375
" kemény	189.5	190.375
Tengeri	85.5	86.375
Liszt sp. w. ol. ...	750-800	750-800

Az irányzat szilárd.

Szent Rókus lábsó

egy labor lábvizben feloldva

lábizzadás ellen páratlan hatású

Mindenütt kapható. Egy nagy csomag ára, 8-10 lábfürdőre, 16 ezer kor.

Az üzlet
sok gondot okoz és néha oly rettenetes fejfájásom volt, hogy úgy éreztem: szíjjel-megy a fejem. Akkor feleségem nagyon jó tanácsot adott és hála a Bayar-féle Aspirin-tablettáknak most már ismét teljesen jól érzem magamat, fejfájásom nincs többé.

A valódi tabletták a Bayar-féle eredeti csomagolásról és a zöld papírszalagról ismerhetők fel.

ASPIRIN 0,5

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZAK MA ESTI ELŐADÁSAI:

OPERAHAZ: *A cremonai hegedős és Pierrette fátyla* (E. bérlet 25. szám; 7).

NEMZETI SZÍNHÁZ: *A híd* (7).

KAMARASZÍNHÁZ: *Lili* (1/8).

VIGSZÍNHÁZ: *Az alvó férj* (1/8).

MAGYAR SZÍNHÁZ: *Dr. Szabó Juci* (1/8).

RENAISSANCE SZÍNHÁZ: *Nincs előadás.*

BELVÁROSI SZÍNHÁZ: *Nincs előadás.*

KIRÁLY SZÍNHÁZ: *A királyné rózsája* (1/8).

VÁROSI SZÍNHÁZ: *Csókos asszony* (1/8).

FŐVÁROSI OPERETT SZÍNHÁZ: *Nincs előadás.*

ANDRÁSSY UTI SZÍNHÁZ: *Katalin; Mi történt Kelemennel; Krumplicapdás; A jósnő; Csipje meg a feleségem!; Ilsvay, Kékény, Vaszary, Boross, Békeffy, Radó magánzáma* (1/9).

ROYAL ORFEUM: *A Terézkörúti Szinpad vendégjátéka. Új műsor* (1/9).

PAPAGÁJ kezdete 11 órakor.

KIS KOMÉDIA: *Die Klaviasparthie* (8).

BEKETOW CIRKUSZ: Naponta este 1/8 órakor és minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor különlegességi előadás. Telefon: L. 919-35.

**** Pásztor Árpád új darabja.** Pásztor Árpád, a *Vengerkák* és a *Magnetic* neves szerzője, értesülésünk szerint egy új darabot fejezett be, amelynek címe: *Kockajáték*. Az új Pásztor-darab három felvonásból és egy előjátékból áll, műfajára nézve *szimfónia* és a jövő szezon folyamán kerül bemutatásra egyik prózai színházunkban.

**** Ötven Viktória.** A berlini Reinhardt-féle *Comödie* színházban most adták ötvenedszer Reinhardt rendezésében *Maugham* darabját, a *Viktóriát*. Ötvenszer játszottá *Darvas Lili* ennek a vígjátéknak női főszerepét és most az ötvenedik előadás után, mikor a német lapok a jubileumról megemlékeznek, mind kiemelik *Darvas Lili* sikerét is.

**** Feinhalls és a Taifun.** Most vendégszerepel az Operaházban *Feinhalls* Frigyes világhírű operénekes. Vasárnap végignézte *Szántó Tivadar* és *Lengyel Menyhért Taifun* című operáját. Előadás után a következőképp nyilatkozott:

— Ezt az operát én műsoromba veszem. Tokerámo szerepe olyan, hogy színészilleg is a legizgatottabb feladat. Annnyira megtetszett, hogy elhatároztam most már szilárd. Egyik legközelebbi szerepem a Tokerámo lesz. Nagy énekpartit, komoly, színészi feladat, ebben benne van a siker lehetősége. Alig várom, hogy megtanulhassam és fel is léphessek benne.

**** A Marica grófnő Berlinben.** Ma lesz a premierje Berlinben a Theater des Westens-ben *Kálmán* Imre operettjének, a *Marica grófnő*-nek. Kálmán Imre már kedden megérkezett Berlinbe, hogy résztvegyen a Marica grófnő utolsó próbáiban.

**** Ismét megnyílik a bécsi Ronacher.** Bécsből jelentik tudósítónk: Bértdifferenciák miatt a Ronacher épületének tulajdonosai a múlt héten bezárták a kapukat és nem engedték meg Praeger Miksa bérlőnek, hogy folytassa a színelőadásokat. A társulatra nézve ez nagy csapás volt. Hiszen hátralekös

Andrássyúti Színház
Szombaton nagy premier!

szítésük folyósítását remélhették Straus Oszkár Tereznájának sikerétől, most tehát a művészszerződést megegyezett Praeger Miksával, hogy konzorciumba áll és folytatja az előadásokat a Tereznájával, hogy a várható jövedelmekből a háztulajdonost is kielégíthesse. A megegyezés létrejött és a konzorcium vezetése alatt már szombaton ismét megnyílik a Ronacher.

**** A Belvárosi Színház legközelebbi újdonsága.** A régi vezetés alá került Belvárosi Színházban a közel jövőben meg fogják kezdeni a próbákat egy új darabból. Két újdonság között választanak, az egyik *Vajda Ernő: Hol voltál?* című vígjátéka, a másik pedig *Zágon István: Darázsészek* című darabja. A Renaissance Színházban az oroszok vendégjátéka után más külföldi vendégszereplések lesznek.

**** Egy író keresi a témáját.** A Forgács Rózi Kamaraszínházban szombaton este félnyelkor színrekerülő Lóránt Mihály *Téma* című vígjátékának egy férfi és négy nő szereplője van. A játék egy író témakeresése körül forog s a téma feltalálásának ténye egyben a darab csattanóját adja. A női főszerepet Forgács Rózi játssza.

**** Schwarz Vera és Palló Imre vendégjátéka.** A jövő hónapban Schwarz Vera és Palló Imre fognak vendégszerepelni az Operaházban. Palló Imre május elsején lép fel először a *Rigolettóban*, Schwarz Vera pedig május 4-én a *Rózsálovag*-ban. 6-án s 8-án együttesen vendégszerepelnek ekkor a *Trubadur*-ban és az *Aida*-ban lépnek fel. Tárgyalnak arról is, hogy Schwarz Vera és Palló vendégszereplését meghosszabbítsák.

*** Hogy készült a Paganini első felvonása és egyik dala?** Tegnap Budapestre érkezett Jenbach Béla, a Paganini című operett egyik librettistája, magával hozott *Lehár* Ferencetl néhány új szöveget a budapesti Paganinihoz és a berlini előadás rendezőpéldányát. Beszélgettünk vele:

— Most jöttem meg Lehártól, hogy Budapestten tárgyaljak a Paganini itteni előadásáról. Ez *Lehár Ferencnek a huszonötödik operettje*. Érdekes körülmények között írta Lehár a Paganinit.

— A kéziratot névtelenül kaptam. Megtetszett neki a cím és rögtön hozzáfogott elolvasásához. Olvasta és az nap este leült a zongorához, egész éjszaka dolgozott és hajnalra készen volt a Paganini első felvonása. A Paganini nem az ismert, a világhírű öreg Paganini jelenti. Itt a 24 éves fiatalemberről van szó, aki *Luccában* tartózkodik és egy koncert alkalmával beleszeret Napoleon unokahúgába. Három évig maradt Luccában Paganini, udvari zenész volt ott. Ebben az időben játszódik a darab, a *szeretem és művészet harca* ez, Paganini küzdelme a szívével, a lelkével és a művészetével. Egy küzdelem, amelyben a művészet győz a végén.

Lehár Ferenc most Milánóban van, onnan jön majd Budapestre, hogy részt vegyen az operett próbáiban. Elmondhatom, hogy a Mester nagyon izgatott és mindig arról beszél, hogy mint igazi és most már végleges magyar állampolgár mennyre örül, hogy a hazájába jöhet.

Arról beszél Jenbach, hogy ő is magyar, miskolci születésű és hogy *Lehár*rral legközelebb nagy operettet fognak írni. Néhány kottát mutat, amelyek közül az egyiknek az a magyar címe, hogy *Volt nem egy, de száz babám*.

— Ez a dal is érdekes körülmények között készült. Hogy született? A bécsi próbákban észrevettük, hogy Clevingnek és Kosáry Emminek kellene még egy számot írni. Este nyolc órakor felmentem Lehárhoz és beszéltem vele.

— Újat kell írni, — mondotta — de akkor még egy számot kell komponálnom a többi szereplőnek.

— Nem tudunk megegyezni és úgy váltam el Lehártól, hogy nem történt semmi változás. Éjjelkor csak szerre megszólal a telefonom. Lehár Ferenc hívott fel.

— Hallgass csak, — mondotta telefonba — itt az új szám. Erre a fülemlen tartottam a kagylót és Lehár a telefonba játszott el nekem ezt a friss számot. Reggel már próbáltuk!

SZÍNHÁZAK, KABAREK, VARIETÉK ÉS MOZIK KÖZLEMÉNYEI:

*** Az egészséges humor nagyszerű diadala.** Az alvó férj páratlan sikere a Vigszínházban. Félnyelctől féltizenegyig nem szűnik meg a kacagás a zsúfolt nézőtérén. Minden este *Az alvó férj*et adják.

*** A Kitty és Katik vendégei.** A Király Színházban április 30-án színrekerülő újdonságában, a *Kitty és Kati*-ban, a Király Színház nagyszerű együttesén kívül 3 kiváló vendég lép fel. Az egyik T. Forrai Rózi, a Magyar Színház kitűnő művésznője, aki egy újjazdag báróné alakjában fogja a közönséget nagyszerű alakításával megkacagtatni. Egy másik előkelő lipótvárosi asszony szerepében *Rajna Alice* lép fel, akinek bő alkalma nyílik ellenállhatatlan humorát érvényesíteni. Kitűnő bonvivánszerepben lép fel *Tolnai Andor*, aki a Fővárosi Operett-színházban már sok kitűnő alakításával vált a közönség kedvencevé. A *Kitty és Kati* bemutatóelőadására igen nagy érdeklődés mutatkozik.

*** Szombat és vasárnap: Der fröhliche Weinberg** a Fővárosi Operett Színházban. Carl Zuckmayer vígjátéka, amelyet a bécsi Deutsches Volkstheater együttese mutat be, Karlheinz Martin rendezésében kerül színre. A rajnavideki lakosság derűs életbölcseletének, vidám lelkivilágának elragadó képe ez a vígjáték, amelynek kacagató cselekményét egész sereg hangulatos és mulatságos néma tarkítja. — A hét többi napját Tilla Durieux és társulatának előadásai töltik be. Színrekerülnek: *Nicodemi: Der Schatten*, *Ibsen: Hedda Gabler*, *Sardou: Fedora*, *Hebbel: Gyges und sein Ring*, *Jarome: Lady Fanny und die Dienstbotenfrage*. Tilla Durieux-vel számos kitűnő színművész érkezik, köztük Otto Schmöhle. Az előadásokat rendes helyárrakkal tartják meg.

*** A királyné rózsája** hétszer kerül még színre a Király Színházban. Hétfőn lesz ennek a rendkívül népszerű darabnak a 75-ik előadása, amit a színház meg fog ünnepelni. Természetesen minden előadásban Lábass Juci, Vadly Ilona, Berky Lili, Nádor Jenő, Halmay Tibor, Kertész Dezső, Latabár Árpád és Szirmai Imre játsszák a főszerepeket.

*** Legelősebb szórakozás gyermekeknek** — *Jancsi és Juliska* vagy a bűvös tulipán — szombat délután a Városi Színházban.

*** A Csókos asszony** második jubileumán túl is az igazi nagy sikerek csillogásával halad diadalmas pályáján. Az esténként zsúfolt nézőtérén a sok sok külföldi és vidéki látogatón kívül, akárhány olyan lelkes néző is akad, ki már harmadszor-negyedszer tapsol a pompás *Zerkovitz-Szilágyi*-operettnek és az utólréhetetlen együttesnek, melynek élén *Hegedüs Gyula*, *Honthy Hanna*, *Somogyi Nusi*, *Sziklai, Kabos, Kompothy és Horti* állanak.

*** Hoffmann meséje** — vasárnap délután — mérsékelt helyárrak — Városi Színház.

HANGVERSENY, ELŐADÁS

*** Ivogün Mária** április 30-iki és a *Berliner Philharmonischer Orchester* május 11-iki és 12-iki estjére előjegyzett jegyek 24 óra belüli kiváltandók, mert már csak néhány jegy kapható. (Harmonia.)

*** Fritz Feinhalls kamaraénekes**, aki operaházi fellépésével szenzációs sikert aratott, április 29-én tartja egyetlen aria és dalestjét. (Fodor.)

*** Lindberg búcsúestje** április 27-én, melyen kizárólag Bach-Haendel műveit adják elő. Jegyek korlátolt számban Fodoránál.

*** A Filharmonikai Társaság XII. bérleti hangversenye** április 26-án lesz a Zeneakadémiában. Főpróba 25-én. Műsor: Beethoven: IX. szimfónia és a Coriolan-nyitány. Vezényli: dr. Dohnányi Ernő. Közreműködnek: Medek Anna, Basilides Mária, dr. Székelyhidyi Ferenc, Szende Ferenc, a m. kir. Operaház művészei és a Palestrina-kórus. Jegyek Rózsavölgyinél kaphatók.

Akár külföldi, akár vidéki, a **Csókos asszony-t** mindenki megnézi a **Városi Színházban**

KAMARA*OMNIA

Monte Carlo

10 felvonás az örök tavasz és a forgandó szerencse honából.

Gyorsabb mint a szél Ut a Paradicsomba slágervígjáték

Főszereplő: Fred Thomson Főszereplő: Raymond Griffith

Premier ma **KAMARA*OMNIA**
6, 1/8, 1/10 1/2, 1/8, 1/10

Filmszínház

Prolongálva

Schellenberg

Testvérek

Vadvilág Afrikában

ORION

SZÍNHÁZ

Előadások kezdete: UFA 1/6, 1/8, 1/10, Orion 5, 7, 9 órakor

Ma, csütörtökön nagy premier

Paramount vígjáték-sláger

Raymond Griffith

legkacagatóbb alakítása

Ut a paradicsomba

Detektivkomédia 7 felvonásban

OMNIA	CORSO	TIVOLI
Azonkívül: Monte Carlo Pazar kiállításos film az Örök tavasz és a forgandó szerencse birodalmából	Azonkívül: Gyorsabb mint a szél Kalandregény 6 felvonásban	Azonkívül: Az égő város Amerikai történet 7 felv.-ban. A főszerepekben Thomas Meighan és Bessie Love
1/6, 1/8, 1/10	1/6, 1/8, 1/10	1/6, 1/8, 1/10

MOZI

Lillian Gish premierje. (A Romola, az amerikai filmművészet leghatalmasabb alkotása, csütörtökön került először bemutatásra a Royal Apollóban. Romola az utolsó film, melyben együtt játszanak a Gish nővérek és Ronald Colman. Budapest színe-jéva a Romola premierjén. Paramount-Metro Goldwyn produkció.) A Romola-t, Lillian Gish, Dorothy Gish nagyszabású filmjét, a nagyközönség köréből még nem látta senki, de máris mindenki róla beszél. A közönség esodulatos érzelme, melyet méltán nevezhetünk filmérzéknek s amely arra készteti őt, hogy a piacra került filmek közül mindig a legjobbat válassza ki. A közönség filmérzéke esodulatos pontossággal működik s ennek legjobb bizonyossága a Romola, mely iránt óriási az érdeklődés. Ez az érdeklődés magyarázható azzal, hogy Budapest publikuma ismét visszautáltatja Lillian Gish-t, aki pályája folyamán még soha ilyen nagyszabású feladatot nem vállalt, mint a Romola-ban, de az magyarázható azzal is, hogy a Romola valóban az a film, mely művészi feldolgozás, kiváltás, rendezés és játék tekintetében úgyszólván pártatlanul áll a kinematográfia történetében. Budapest társadalmi életének színe-jéva résztvevő a Romola premierjén, mely művészi esemény jegyében fog lezajlani. A Romola eredeti kísérőzenéjét megerősített zenekar játssza P. Horváth Dező karmester vezényletével. Előadások kezdete: 7/6, 7/8, 7/10-ór.

A MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZAK MAI MŰSORA. ANDRÁSSY UTI MOZGÓ (Csengery u. 39. Andrassy út sarkán): *A 13-as bérkocsi* (filmregény 8 felv.) — *Válgúnok el* (vígjáték 7 felv., főszereplő Adolphe Menjou). (Előadások 5 órától folytatlagosok). — **ASTOR MOZGÓSZÍNHÁZ** (Akáca u. 4. Rákóczi út sarkán, a Nemzeti Színházzal szemben. Telefon: József 78-08): *Ha nagy lesz...* (életrajz 8 felv., fősz. Colleen Moore, az anyai szeretet könnyreig megható filmje) — *Lázadás az Ördögsgáton* (Harc a nőért, 8 felv., fősz. Corinne Griffith) — *Hírado* (Előadások kezdete 7/5, 7/8, 7/10 órakor). — **BELVÁROSI MOZGÓ** (Telefon: József 158-88): *A dollárhercegnő* (kalandos tört., 10 felv., fősz. Dorothy Mackall) — *A fekete sárkány* (arizonai történet, 6 felv., fősz. Hood Gibson) — *Gaumont Hírado* (Előadások 5, 7, 7/10 órakor). — **BODOGRAPH MOZGÓ** (József körút 68. Telefon: J. 84-76): *Harry Piel főszereplésével a Repülő auto* (kalandortörténet 8 felv.) — *Lakást keresek* (burleszk, 5 felv., fősz. Buster Keaton) — *Hírado* (Előadások 5 órától folyt.). — **CAPITOL** (Filmpalota, keleti pályaudvar mellett. Tel.: J. 43-37): *A végzet ura* (egy titokzatos élet regénye, 7 felv., fősz. Nikolai Collin) — *Miami, a gazdagok paradicsoma* (dráma az amerikai milliárdosok világából, 8 felv., fősz. Betty Compson) — *Pingvin* (amerikai burleszk). (Előadások 5, 7, 9 órakor). — **CORSO MOZI** (Váci uca 3. Telefon: 68-99): *Út a paradicsomba* (vígjáték-száger, 7 felv., fősz. Raymond Griffith) — *Gyorsabb mint a szél* (vidám kalandos filmregény, 6 felv., fősz. Fred Thompson). (Előadások 7/6, 7/8, 7/10). — **CORVIN SZÍNHÁZ** (Tel.: József 88-88 és József 93-84): *A kékvérűk* (8 felv., az amerikai iparbarók életéből, fősz. Virginia Valli és Eugen O'Brien) — *Gyorsabb mint a szél* (filmjáték 6 felv., fősz. Fred Thomson). (7/7, 9). — **ELDORÁDÓ MOZI** (Népszínház uca 31. Telefon: József 31-71): *A fattya* (Urville Transatlantice című regénye filmje, 8 felv., fősz. Maria Jacobini) — *Knock-out!* (boks-kalandoregény, 6 felv., fősz. Luciano Albertini) — *Hírado*. (Előadások 5, 7/8, 7/10-ór). — **ELIT-MOZGÓ** (Vigszínház mellett): *Erő és szépség* (UFA-attrakció, 7 felv.) — *No ne szeljen, doktor úr!* (vígjáték 7 felv., fősz. Nikolaus Rimszky). (Előadások kezdete 7/6, 7/8, 7/10 órakor). — **KAMARA** (T. 140-27): *Monte Carlo* (történet a hárról, aranyról és szerelemről, 10 felv., fősz. Betty Balfour) — *Gyorsabb mint a szél* (egy vakmerő lovas és egy pompás puripa története, fősz. Fred Thomson). (Előadások kezdete 7/6, 7/8, 7/10 órakor). — **MOZGÓKÉP-OTTHON** (Telefon: Lipót 982-82): *A végzet ura* (egy titokzatos élet regénye, 7 felv., fősz. Nikolai Collin) — *Miami, a gazdagok paradicsoma* (dráma az amerikai milliárdosok világából, 8 felv., fősz. Betty Compson) — *Pingvin* (amerikai burleszk). (Előadások 4, 6, 8, 10 órakor) —

Az alvó férj és a Seybold

Május 7-én, vagy az ősszel mutatják be a Lengyel-vígjátékot? — Mi történt Az alvó férj és a Seybold körül?

— Az Est tudóstírójától —

Ha a színháznak nincsenek sikerei, az nagy baj. Üres házak esetén lázas próbák, idegesség, kapkodás, ballépések tömege. A sikerért. Ha azután megvan a siker is, akkor távolról sem jön rendbe minden. A siker is okozhat nagy bajokat, gondokat a színháznak, mint például most, a Vigszínháznak, ahol *Az alvó férj* sikere hetek óta meg-megújuló és elsímuló viharokat, izgalmakat okoz. *Az alvó férj* áll szemben a Seybolddal, vagy megfordítva, ami végeredményben mindegy, mert a harc nem keshagyre megy; *Az alvó férj*, *Seybold* is a legnagyobb békeségben akarnak maradni egymással. Erről az ügyről sokféle hír van forgalomban. Különbözőképp magyarázzák a helyzetet és éppen ezért érdemes egyszerű tisztázni, hogy hogyan áll *Az alvó férj* és a *Seybold* ügye.

A Vigszínházban bemutatották Szentes Béla *Az alvó férj* című vígjátékát. A mai konjunktúrában minden színháznál elv az, hogy abban a pillanatban, amikor egy darabnak premierje van, megkezdik a próbákat a soron következő újdonságból. Itt Lengyel Menyhértnek, a világhírű írónak *Seybold* című vígjátéka volt a következő újdonság, azt próbálták tehát és úgy számították, hogy

április 10-én

mutatják be, mert a szerzővel kötött szerződésben úgy állapodtak meg, hogy a *Seybold* premierje április 10-én lesz.

Bemutatták *Az alvó férj*-et, a főpróbán és a premieren nem meglepő, de váratlan nagy sikere lett. Ez a siker csak fokozódott. Mindjohban átment a köztudatba, hogy *Az alvó férj*-nél jól lehet szórakozni, sokat lehet nevetni és a színháznál boldogan állapították meg, hogy a darabra napról-napra fokozódik az elővétel, napról-napra többen nézik meg.

Ekkor megállapodott a színház Lengyel Menyhérttel, hogy tekintettel erre a sikerre és tekintettel arra, hogy *Az alvó férj* írója magyar szerző, halasszák el a *Seybold* premierjét

április végére.

Ez megtörtént. A Vigszínházban tábláz hazak. A *Seybold*ot már kívülről tudják a színészek, csak éppen azért próbálnak, hogy ne maradjanak tétlenül. Számítanak a 24-iki premierre.

Sorozatos táblák *Az alvó férj*-nél megint. Senki sem forszirozza az ügyet, de mindenki érzi, hogy nemcsak a szerzőnek és a színészeknek érdeke, de mindenkinek, aki *Az alvó férj*-ben és a *Seybold*-ban érdekelve van, az hogy 24-én ne tartsanak premiért a Vigszínházban.

Ebben az időben kezdődtek az izgalmak. Egy délelőtti próbán már számoltak azzal az eshetőséggel, hogy a

Seybold premierjét ismét el kell halasztani.

Ugyanakkor híresztelték azerte a városban, hogy ketté akarják törni *Az alvó férj* karrierjét. Beszéltek arról, hogy a *Seybold*-ot Lengyel Menyhért és Fedák Sári vállalkozásában átviszik a Renaissance Színházba. Izgalom, gyanú és elkeseredeltség mindkét részen, suttogták a hírharangok. Ezekben az izgalmas órákban *Roboz* igazgatót felkereste Lengyel Menyhért és Fedák Sári, hogy tárgyaljanak az ügyről. Mielőtt megállapodtak volna a színházzal, így beszéltek:

Lengyel Menyhért: Nem akarok én egy magyar darab karrierjének ártani. Isten mentsen! Ennem bánom, sőt örülök neki, hogyha

Az alvó férj hónapokig megy még sorozatos előadásokban, csak magának keresek egy olyan megoldást, olyat, ami senkinek sem okoz károkat. Átvigyelem a Renaissanceba? Lehet. Halasszuk el még egy héttel a premiért? Talán abba is belemegyek. Majd meglátjuk.

Fedák Sári: A szituációte nem lehet megmenteni. En kész vagyok hétről-hétre elhalasztani a premiért, nem ragaszkodom hozzá. Szívesen és boldogan megteszem, de attól félek, hogyha most megint elhalasztjuk a premiért és 30-án tartanánk meg, senkitem mossa le rólink azt a vádat, hogy mi befeléptünk egy magyar szerző sikerébe. A közönséggel nem lehet vitatkozni! A közönséggel megnézi *Az alvó férj*-et. Várni kell, azt mondom.

A Vigszínháznak természetesen az volt az álláspontja, hogy el kell halasztani a premiért és egy félórás tanácskozás után Fedák Sári és Lengyel Menyhért azzal jöttek le a színpadra, hogy

premier 30-án.

folytassuk a próbát.

Váratlanul-e vagy nem, megint a közönség szólalt bele ebbe a megállapodásba. Azóta naponta száz, meg száz ember megy el a Vigszínházról jegy nélkül, zsúfolt házakkal játszzák *Az alvó férj*-et. Most megint kísért a *Seybold* premierjének elhalasztása. Ma reggel olyan hírek kerültek forgalomba, hogy a *Seybold*ot most már nem is játsszák az idén, hanem átviszik az őszre. Fedák Sári tegnap levelet írt a Vigszínház igazgatóságának. Ebben a levélben megírta már ismeretes véleményét és kérte a Vigszínház bejegyzését ahhoz, hogy a *Seybold*ot a jövő szezon elején mutassák be. Ugyancsak levelet írt Fedák Sári Lengyel Menyhértnek is, amelyben közölte vele, hogy mindenben aldvózi magát a szerző elhatározásának.

Ilyen körülmények között, tárgyalnak most arról, hogy mi legyen a *Seybold*dal, a jövő szezonra maradjon-e a premierje, vagy pedig

május 7-én

írtsák meg. Fedák Sári most ezeket mondja:

Nincs semmiféle ügye, nincs semmi izgalom. Egész nyugodtan akarunk tárgyalni arról, hogy a jövő szezonra maradjon a *Seybold*. Hogy mégis május 7-én akarják a premiért? Tudják, hogy én itt vagyok, én játszom akkor, amikor mondják. En rajtam sohasem múlik semmi. En nem intrikálom, én nem intrikálom. Ha a szerzővel együtt bennünk van egy gondolat, egy érzés, amely azt súgja, hogy jobb volna ősszel tartani a premiért, hát ez még nem jelent intrikót.

Szentes Béla is így beszél: Összintén szólva, engem nagyon meghat, hogy Lengyel Menyhért és Fedák Sári nem ragaszkodtak eddig írásos szerződésükhöz és bár követelték volna, mindig bejegyezték a *Seybold* premierjének többszöri elhalasztásába. Most én magam kértem a Vigszínházat, hogy tovább ne várjunk, magam kértem, hogy május 7-én tűzzék ki a *Seybold* premierjét és tartssák meg minden körülmények között.

A Vigszínház igazgatóságának az most az álláspontja, hogy a május 7-iki premiért most már meg kell tartani. Erről ma tárgyalnak majd és tekintettel arra, hogy mindkét fél konciliáns akar lenni a másikkal szemben, nem lehetetlen, bár a döntés tegnap este még úgy szólt, hogy a Lengyel bemutatott őszre halasztják, május 7-én mégis meglátjuk a *Seybold* premierjét s felváltva játszanak *Az alvó férj*-el együtt. A végleges döntés hamarosan meglesz.

NYUGAT-MOZGÓ (Telefon: 71-62): *A dollárhercegnő* (színmű 10 felv., fősz. Dorothe Mackall és Jack Malhall) — *A fekete sárkány* (kalandos történet 6 felv., fősz. Hood Gibson). (Előadások kezdete 7/4, 7/6, 7/8, 7/10). — **ODEON-MOZGÓ** (VII. Koltzabiller u. 27/b. J. 2-63): *Murrah, Kalifornia* — *Sally* — *Hírado*. (5, 7/8, 7/10-ór). — **OLYMPIA** (Erzsébet körút 26. Tel.: József 122-47): *A fattya* (dráma 8 felv., Urville Transatlantice című világhírű regény nyomán, fősz. Maria Jacobini) — *A nábob kincse* (Négyek jelle, Conant Doyle világhírű detektívregénye, 7 felv.) (Előadások 4, 6, 8, 10 órakor). — **OMNIA** (József körút 31. Telefon: J. 1-25): *Út a paradicsomba* (detektívkomédia 6 felv., fősz. R. Griffith és Betty Compson) — *Monte Carlo* (történet 10 fejezetben, fősz. Betty Balfour). (Előadások kezdete 7/6, 7/8, 7/10). — **ORIENT-MOZGÓ** (VI. Izabella uca 65. Tel.: 150-67): *Rózsavirág* — *Smokkók* műkedvelnek — *Mr. Edison* — *Hírado*. (Előadások kezdete 5, 7, 7/10-ór). — **ORION SZÍNHÁZ** (Eskü út 1. Tel.: József 150-41): *Schollenberg testvérek* (Bernhard Kellermann világhírű regénye, 8 felv., fősz. Conrad Veidt, Lil Dagover és Liane Haid) — *Vadvilág Afrikában* (expedíciós film, 6 felv.) — *Gaumont Hírado*. (5, 7, 9 órakor). — **PALACE FILMSZÍNHÁZ** (a Newyork-palotával szemben. Telefon: József 65-28): *Pearl White legújabb kalandfilmje: A kincsek háza* (hájsza életre-halálra, 2 részben, 16 felv. Első rész: Milliók a föld alatt. Második rész: A sátán kutyája. Mindkét rész egy előadásban) — *Hírado*. (Előadások kezdete 5, 7/8, 7/10 órakor). — **ROYAL-APOLLO** (Erzsébet körút. Tel.: József 118-91): *Romola* (Frenzo Ulioma, Georg Elliot világhírű regénye, 2 rész, 12 felv., fősz. Lillian Gish, Dorothy Gish és Ronald Colman. Rendezte Henry King. Eredeti kísérőzene. (Előadások kezdete 7/6, 7/8, 7/10). — **TIVOLI MOZGÓ** (Nagyrczó uca): *Út a paradicsomba* (detektívkomédia 6 felv., fősz. Raymond Griffith és Betty Compson) — *Az égi város* (amerikai történet, 7 felv., fősz. Thomas Meighan és Bessie Love). (7/6, 7/8, 7/10-ór). — **TURAN-MOZGÓ** (Nagyrczó és Mozsár uca sarkán. Tel.: 64-20): *Örök tűz*, örök harc (amerikai történet 8 felv., fősz. Alice Terry) — *Lakást keresek* (vígjátéktraktáció, 6 felv., fősz. Buster Keaton) — *Orlac* (dráma 8 felv., fősz. Conrad Veidt). (7/6, 7/8, 7/10-ór). — **UFA FILMSZÍNHÁZ** (Teréz körút 60. Tel.: Lipót 921-32 és Lipót 921-33): *Hírado* — *Tinta Matyi kalandja* — *Vadvilág Afrikában* (expedíciós csoda) — *Az UFA idei filmgyártásának bizsakcsége: Schollenberg Testvérek* (Bernhard Kellermann regénye 8 felvonásban. Női főszereplők: Lil Dagover és Liane Haid. A kettős címszereplő: Conrad Veidt, eddigi legnagyobb alakítás). A zenekar vezényli: Stephanides Károly zeneigazgató). (Kezdete 7/6, 7/8, 7/10 órakor). Prolongálva! — **URANIA** (Telefon: József 121-35): *A végzet ura* (egy titokzatos élet regénye, 7 felv., fősz. Nikolai Collin) — *Miami, a gazdagok paradicsoma* (dráma az amerikai milliárdosok világából, 8 felv., fősz. Betty Compson) — *Pingvin* (amerikai burleszk). (Előadások kezdete 5, 7/8, 7/10 órakor). — **VESTA-MOZGÓ** (Erzsébet körút 20. Telefon: J. 23-39): *Repülő auto* (kalandortörténet 8 felv., fősz. Harry Piel) — *Egy harcok, aki győz* (vadnyugati történet 6 felv., fősz. Tom Gibson) — *Hírado*. (Előadások 7/4 órától folytatlagosok).

Corvin Színház
mai szízelés premierjének műsora

A kékvérűk
9 felvonásban az amerikai iparbarók életéből.
Főszereplők:
Virginia Valli és Eugen O'Brien

2 **Fred Thomson** attrakciója 6 felv.-ban
Gyorsabb mint a szél
Főszereplők:
Fred Thomson és Silver King

Nuttány: Leo Fall: Az elvált asszony
Előadások a premier napon 7 és 9 órakor

A legújabb magyar exportcikk: a törpe

Néhány hét alatt kétszeresére emelkedett a törpék árfolyama
Tizenöt-huszonötmillió egy ép törpe ára

Miskolc, április 23.
(Az Est tudósítójától)

Néhány hónap óta Csonkamagyarország áll az élen egy egészen új cikk exportálásában. Olyan nagy számban szállítanak ki az ország területéről külföldi államokba, különösen Németországba, törpéket, hogy már a hatóságok is élénk figyelemmel kísérik a váratlanul felfedezett magyar törpék exportálását. Különösen Borsod, Abauj és Zemplén vármegyék községet szolgáltatják a jó törpe-export anyagot. Ez az oka annak, hogy Borsod és Abauj vármegyékben a kivándorlási ügy-
nőkök mellett most artista-vállalatok impresszáriói járják a házakat és keresik, kutatják, versenyre kelve egymással az alkalmas törpeanyagot.

Annak, hogy erre a két vármegyére terjesztették ki az impresszáriók működésüket, a szirmai »törpefogás« a magyarázata. Klein Sándor szirmai uradalma egyik béresecsaládjának

három testileg, szellemileg és lelkiileg ép törpegyerekét ugyanis 33 millió koronáért megvásárolta három évi időtartamra a Magyar Artista Egyesület.

A három szirmai törpe olyan nagyszemű anyagnak bizonyult, hogy hasonló kutatására egész Borsod és Abauj vármegyét behálózzák az artistaügynökök. Legutóbb Ó- és Új-Huta községekben, valamint Hámorban jártak impresszáriók, akik a szükséges útmutatások alapján felkeresték azokat a szülőket, akiknek törpegyerkeik vannak. Találtak is 5 törpét a két községben, azonban alapos vizsgálat után csak kettő alkalmas a célra. Ezeknek vételára ügyében máig is folynak a szülőkkel a tárgyalások. Jártak azonfelül az impresszáriók Diósgyőrben, Perencesen, Sajószentpéter, Edelény és Szendrő községekben, Mezőkövesden, Mezőcsátton, a borsodi szénmedence több községében, Abauj megyében, Szikszón, Encsen és más abaujmegyei községekben. Mintegy

hász törpére akadtak,

azonban máig egy-kettő van közöttük olyan, amelyik kiváló tekintetben felvehető a versenyt a szirmai Klein-uradalom béresecének három törpéjével.

Az impresszáriók propaganda-lapokat visznek magukkal az egyes községekbe, megmutatják azokat az érdekelteknek. Azzal biztatják a kisméretű törpéket és szüleiket, hogy világhírű művészeket nevelnek belőlük és a háromévi tanonc-
idő letelte után egy estére terjedő művész-felleptükért olyan összeget keresnek majd, amennyiért szüleiknek egy életen keresztül kell robotolniuk. Vagyis

fényes jövőt, nagy vagyont világhírű és művészi ízbérekért ígérnek az ép törpéknek,

akik végül is fellelkednek és visszavonhatatlan vágyat éreznek elindulni a vagyon, dicsőség és világhír útja felé. A rendszerint szegény szülőket is megmozgatja az a néhány millió, amit törpegyerkeik odaadásáért ígérnek az impresszáriók.

Tíz-tizenötmillió koronát ajánlanak ugyanis egy-egy törpéért,

van azonban olyan község is, ahol az impresszáriók versenye az összeg kétszeresére fokozta a törpék árfolyamát. Szállapítható, hogy a szirmai példa

lelkésítőleg halott a törpékre és azok szüleire. Csak éppen keveslik a szülőket az az összeget, amelyet gyerekeikért felkínálnak. Az impresszáriók természetesen eredményt akarnak elérni és a legvilágosabb trükkökkel igyekeznek céljukat biztosítani. Amíg a szirmai törpékért járó 39 millió koronát három előleges részletben fizeti meg az impresszárió, addig a most tárgyaltások alatt álló esetekben

egy összegben is hajlandók az egy-egy törpéért járó 40-50 millió koronát megfizetni.

A jelek szerint nagyszerű szezonja következett el az ép törpék értékesítésének. A községekben a munkanélküli nyomorral küzdő családok, gazdasági munkások, kuliak és más nincstelenek valóságos irigylik azokat a sorstársaikat, akiket törpével »áldott« meg az Isten. Akármilyen hihetetlenül hangzik is a nagy törpekereslet következtében törpejászulotteket kívánnak a szegényemberek.

Most azonban, hogy az impresszáriók sáskajárása mutatkozik nemcsak Borsod és Abauj megye, hanem egész Csonka-Magyarország területén,

a hatóságok is felfigyelnek az újszerű jelenségre.

A Magyarországon összehozott törpéket ugyanis kivétel nélkül exportálják. Egyrészt Kölnbe, másrészt Mannheimba. Ezekben a városokban ugyanis a törpék részére artista-iskolákat állítottak fel. Egyes hírek szerint a belügyminisztérium most tanulmányozza ezt a kérdést. Azok, akik az ügyben a tanácsadó szerepét töltik be, eltörően vélekednek a kérdéssel. Egyrészt a magyar törpe-export betiltását kívánja, míg más részük feltételekhez kívánja szabni a törpék exportálásának megengedését. Egyelőre kétségszerű, megjelenik-e egyáltalában olyan miniszteri vagy kormányrendelet, amely ezt a kérdést szabályozza. Most csak egy bizonyos: Csonka-Magyarország községekben megindult a törpekereslet, külföldi artistavállalatok impresszáriói háznak és tülekednek a jó anyagért és fokozatosan növelik az új magyar exportcikknek: az ép törpéknek az árfolyamát, mely néhány hét leforgása alatt tízmillió koronáról huszonötmillió koronára emelkedett.

Zürichi deviza-árfolyamok

Budapest: 0.007260

Zürich, április 22

	Tegnap	Ma
	zárt	megnyitás
Budapest	0.007260	0.007260
Berlin	123.30	123.50
Newyork	517 ¹ / ₂	518.—
London	25.18	25.1825
Párizs	17.23	17.35
Milánó	20.825	20.83
Prága	15.845	15.845
Bukarest	2.10	2.10
Varsó	60.5	60.5
Bécs	0.007810	0.007810
Szofia	3.75	3.75
Belgrád	9.125	9.125
Amszterdam	207.70	207.775
Brüsszel	18.40	18.55

Utazói állásra

Kérünk részletes ajánlatot oly szerzőkről, akiknek megbízhatóságához kétség nem fér. Fix fizetés és jutalék. Részletes megbeszélés okmányokkal. VII. kerület, Miksa uca tizennyolc, földszint kettő

A végnélküli földreformról, amely válságba sodorhatja a kapitalizmust

Irta: dr. Vadnai Béla

A Földbirtokrendező Bíróság tegnap kiadott földosztó mérlegét ezúttal sem hoz sok gyönyörűséget az ország közönségének. Mert vajjon kit érdekel — a szenvedőkön kívül, akiknek maguk csak a maguk baja fáj, — hogy 900 ezer, vagy 919.271 katasztrális hold és 870 négyszögöl területet osztottak fel törpe és kisbirtokra s hogy 1926. évi április hó 6-ig pontosan 223.158 házhely keletkezett.

S vajjon kinek van ezekből a hatalmas számokból öröme s ki az az ember, aki elmondhatja magáról, hogy a morzsolandó század e grandiózus reformtörökvése tette nagyvá és gazdaggá.

Egészen bizonyos, hogy a földosztás klasszikus reprezentánsai is elszomorodva és megdöbbenve látják tanítványaik gyakorlati eredményeit — Magyarországon.

Hát még a gazdasági politikus, aki ceruzával a kezében egyre azt számolja, hogy mit veszít az ország, amiért az egy millió holdat csak gyéren éri az eka.

De eredménytelen a házhelyek elosztásában megnyilvánuló törekvés is. Hiszen gróf Hadik János — a magyar föld egyik méltó ura — valaminő alkalmi nyilatkozatában éppen a napokban hozta nyilvánosságra, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint a mai napig mindössze 32.000 házat építettek föl:

s a kiosztott házhelyek 5%-ának vételárát sem tudták megfizetni az igénylők.

Am hagyjuk a multat, hiszen az eddig történtek bármint tárgyilagos kritizálása is meddő időpazarlás és inkább a dolgok jövőbeni vitele az, ami ebben a pillanatban mindenképp érdekli s izgatja az ország népét foglalkozására való tekintet nélkül.

A legtöbb baj ott van, hogy az OFB-nek a dolgok elintézésére nem volt elegendő az elmúlt öt esztendő, s ahelyett, hogy működése befejezéséről s a bíróság megszüntetéséről adna jelentést, egyelőre azzal jelentkezik, hogy napjainkig 188.352 beadványt iktatott,

de elmulasztja nyilvánosságra hozni, hogy hány ügyben hozott már végleges ítéletet.

Hát igen, ezek a végleges ítéletek kellenek már nekünk.

Az ítéletek, amelyek megmáshatatlannal és visszavonhatatlannal kimondják, hogy a már elveszt területen kívül a magyar föld a telekkönyvi tulajdonosok birtoka, amely szabadon eladható, elajándékozható és megterhelhető.

Öt év alatt eleget tehettek az igazságnak, jutalmazhattak és büntethettek, de most, hogy a békeség és a nyugalom utáni vágyódás egyre erősebb lesz az emberekben, engedjék, hogy az összes tüzesóvák eltakarítsanak a föld színéről. A kormány minden tagja tudja, látja, érzi, hangsúlyozza, hogy a magángazdaság egvensúlyát csak a földre folyósított kölcsönökkel lehet helyreállítani, meg is tesznek mindent a szükséges tőkék megszerzéséért

s amikor a pénz itt van, amikor körlevelek kínálják akkor sül ki, hogy nem lehet hozzá nyulni, nem lehet igénybe venni, mert az O. F. B. öt esztendő alatt nem jutott hozzá, hogy törvényeszerinti köteleességét akár csak néhány esetben is végérvényesen teljesítse.

Nagyon nehéz dolog ma Magyar-

országon jó pénzügyminiszternek lenni, éppen azért igen nagy bűnt megakadályozni, hátráltatni abban a céltudatos törekvésében, amely odairányul, hogy az ország polgárai visszanyerjék a maguk gazdasági jólétét. Már pedig ezúttal az történik.

S ez az állapot meg nem szűnik mindaddig, amíg a jelzálogos kölcsönt igénylőknek kálváriát kell járni a mentesítő okiratokért.

Tulajdonképpen a most készülő nagy bankközi jelzálogos apparátus kiépítése is fölösleges munka, ha intézményesen nem szüntetik be a végnélküli aktázásokat és tárgyalásokat, amit úgy hívnak, hogy »földreform«.

Nem, ezt nem bírjuk se idegekkel, se türelemmel s egy szép napon, ha azt látják, hogy fizikailag nincsenek meg a lebonyolítás előfeltételei, a bankok is bele únnak a nagy költséggel és van energiával életre hívott üzletbe.

Már pedig a dolog jó és eredményes elintézése nem csupán egy társadalmi osztály legnagyobb ügye, de léteérdeke a bankokráciának, az iparnak, a kereskedelemnek és minden polgárnak, aki itt élni akar.

Szinte azt monhatnák, hogy a magyar kapitalizmus

jövendője és boldogulása függ a hibák és mulasztások gyors likvidálásától.

Mert azzal tisztában kell lenni, hogy az ország igen nagy tőke- és hitelszükséglete csak a földön keresztül szerezhető meg, viszont ha a magángazdaság záros határidőn belül nem tudja fedezni billiókra rúgó pénz hiányát, úgy megszakad a termelés és a fogyasztás fojafa.

Már pedig a kapitalizmus igazi nagy hivatása éppen az, hogy elősegítse az emberek legjobb megélhetését, ami a fogyasztás állandó növekedésével jár.

Ma pedig mindenki arról panaszkodik, hogy kicsiny a jövedelme s hogy az ország felvevőképessége lefelé tendál. Egy jó darabig a drágaságban is kereshetjük a kellemetlen állapot okát, abban a pillanatban azonban, amint elérjük, vagy megközelítjük a világpártást, oktan dolog az áruk tovább letörését kívánni.

de a kereseti viszonyok megjavításáért kell harcra szállni, aminek az előfeltétele a termelés állandó szaporodása.

Hogy ez elérhető legyen, fel kell áldozni azt a néhány hivatalt, amit ugyan fellegrákkal építettek körül, amelyek azonban az ország kárára vannak.

BOON'S

Kakaó és csokoládé világmárka!

Kóstolja meg a Nemzetközi Vásáron!

Szalma, selyem, nemec

női kalapok

nagy választékban kaphatók

Virányi J. női kalapgyárban,
IV., Ferenciek tere 3. (szüdvárban)

Mindennemű kalapot készít, niki, ínt, díszít

Kedvező pengőmérlegek

— Az Est tudósítójától —

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank zárja ma le a nagybankok pengőmérleg-sorozatát. Utoljára maradt ez a mérleg, de rangban majdnem az első hely illeti meg, eredményeiben olyan kiváló adatokat tár a közvélemény elé. A betétek megőrződése, a tavalyi nyereség megduplázása és az osztalék 67 százalékkal való növekedése, nem kevésbé a nyugdíjalap 75 milliárdra való felszaporítása: olyan tények, amelyek méltán emelik ezt az intézetet a nagy fordulások után is a legerősebb és legmobilabb középeurópai intézetek sorába.

Mellette két vezető takarékpénztárunk mérlege is joggal számítat elismerésre. Az egyik a Magyar Általános Takarékpénztár, amely több mint tíz millió pengő saját vagyont tud kimutatni és különösen a betétek gyarapodásával kelt méltó feltűnést.

A másik a Magyar Országos Központi Takarékpénztár, a legregibb takarékpénztáraink egyike, amely a békevagyonnak közel 33 százalékos konzerválását tünteti fel, amiben főleg az a körülmény segítette, hogy az utolsó időkben nagy mozgékonyasággal kereste és találta meg a bekapcsolódást legnagyobb iparvállalataink konzernjébe, így különösen a Dreher-Haggenmacher-Részvénytársaság és néhány kitűnő textilvállalat konzernjébe.

Fel fog tűnni a Földhitelbank jelentése, amely azzal a szokatlan eredménnyel lepi meg az üzleti világot, hogy a bank nemcsak egész békevagyonát tudta átmenteni, hanem azt még 33 százalékkal meg is gyarapította, — olyan bejelentés, amellyel ma kevesen lephetnek meg részvényeseiket.

A nehéz viszonyok között is kitűnő eredményről számol be a Magyar Cukoripar is.

A mai hivatalos értesítések a következők:

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

Igazgatósága Weiss Fülöp elnöke alatt tartott ülésében elhatározta, hogy az április 30-ára egybehívandó 83. rendes évi közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a bank felértékelési mérlegét 25 millió pengő tökével, 25 millió pengő tőketartalékkal és 5.882.576.45 pengő nyugdíjrendezési tartalékkal állapítsa meg.

A Kereskedelmi Bank felértékelési nyitómérlege az eddigi 131 milliárd saját tökével szemben tőkében és tartalékban — a nyugdíjrendezési tartalék nélkül — 625 milliárdot mutat ki. Ezenfelül kerekén 75 milliárdot helyez tartalékba nyugdíj céljaira, minthogy a bank vezetősége jobbnak látja, hogy a nyugdíjterhek fedezetére elegendő tőkét hasítson ki, amely lehetővé teszi a kitűnő hivatalnoki kar részére megfelelő nyugdíjak megállapítását anélkül, hogy az ebből eredő teher — amely évről-évre kétségkívül fel fog merülni — a jövőben a folyó üzleti eredményeket csökkentené.

Tekintettel az intézet közismert konzervatív mérlegelési elveire, nem szenved kétséget, hogy a felértékelés semmiesetre sem merítette ki a rendelkezésre álló tőkés tartalékokat, hanem előre nem látott eshetőségekről továbbra is megfelelő gondoskodás történt belső tartalékolások által. Remélhető az is, hogy a bank az üzlet normális fejlődése esetén abban a helyzetben lesz, hogy úgy mint azelőtt is, az osztalékok fokozatos emelésére irányuló osztalékpolitikát folytathasson. Értesülésünk szerint az értékpapírok jelentékenyen azidőszertől tőzsdéi árai alatt, illetve, amennyiben tőzsdén nem jegyzett értékpapírokról van szó, a belértékük és hozadékuk alapján kiszámított értékük alatt vettek föl.

A felmerülő nyugdíjviszonyok a nyugdíjrendezési tartalék által fedezve van, a háborús és háború utáni veszte-

ségek le vannak írva, a kimutatott saját tőke tehát a bank vagyonának legnagyobb óvatossággal eszközölt becsülését fejezi ki, amely becsülést a jelenlegi üzletmenet alapján előrelátható rentabilitást is figyelembe vették. Ez óvatosság ellenére is a közzétett felértékelési mérleg részvényenként 100 pengő, azaz a tőzsdéi árfolyamot kerekén 50%-kal meghaladó saját vagyont mutat ki arányban.

Az igazgatóság indítványozni fogja, hogy az ezidő szerint 2000 korona névértékű részvények 50 pengő névértékre bélyegvezessenek át. Részvényösszevondás nem lesz.

Egyidejűleg bemutatták az 1925. évi zárszámadásokat. Ezek a zárszámadások 35.362.454.997.33 korona tiszta nyereséggel végződnek, amelyből 25 milliárd osztalékra fordítatik, oly módon, hogy az 1925. évi szelvények 50.000 koronával fognak beváltatni, szemben a múlt évi 30.000 koronával.

Az igazgatóság ezenkívül indítványozza, hogy a tiszta nyereségből 3 1/2 milliárd korona a rendes tartalékalapra fordítsassék és 500 millió koronával javadalmaztassanak a különböző hivatalnoki segélyalapok.

A zárómérlegnek a kezdőmérleggel való összehasonlítása azt mutatja, hogy a takarékpénztár és folyószámlabetétek az 1925. év folyamán 48.7 millió pengővel emelkedtek (33.6 millió pengőről 82.3 millió pengőre). Ennek megfelelően emelkedett a Kereskedelmi Bank kihelezési állománya is a múlt évben, így a váltótárca 23 millió pengővel, a fedezett adások 10 millió pengővel, nyitadatok 11 millió pengővel emelkedtek, úgyhogy a váltótárca 30 millió pengőt, az adások 40 millió pengőt érnek el a nyitómérlegben szereplő 7 millió, illetve 19 millió pengővel szemben.

A Magyar Általános Takarékpénztár

Igazgatósága megállapította a megnyitó aranymérleget, amely 10.010.000 pengőt tesz ki olyképpen, hogy az alaptőke 5.844.000 pengő, a tőketartalék pedig 4.166.000 pengő. A mai részvény névértéke 8 pengő lesz és 25 régi részvényt 4 darab új 50 pengős részvényre fognak összevonnak. A közzétett aranymérlegben kimutatott saját tőke alapján minden mai 8 pengő névértékű részvény tulajdonképpen 171.286.79 K nyilvánosan kimutatott belértéket képvisel.

Az aranymérlegben a takarékpénztár 18 budapesti és vidéki ingatlana összesen 3.150.000 pengővel szerepel, ami a békeértéknek csak egy töredékét jelenti és jóval a mai forgalmi érték alatt marad. A takarékpénztárnak tehát úgy a 18 ingatlanának rendkívül alacsony felvett értékeiből, mint a társaságban levő részvények alacsony értékeléséből lényeges latens-tartaléka van. A részvények és érdekeltségek értékelésénél ugyanígy szintén az az elv volt irányadó, hogy azokat még az amúgy is rendkívül alacsony tőzsdéi árfolyamjegyzés, illetve forgalmi ár alatt állították be az aranymérlegbe.

Az 1925. évre szóló mérlegben a betétek 422 1/2 milliárdot tesznek ki. A takarékpénztári betétkönyvekben elhelyezett összegek felülmúlják a folyószámlán elhelyezett betéteket. A betétekkel a takarékpénztár békebeli állományának a felét megközelíti. Betétállományának mobilitását legfeltűnőbben dokumentálja azon körülmény, hogy a váltótárca, amely egymaga 262,5 milliárdot (1924-ben 105 1/2 milliárd) tesz ki, továbbá a készletben levő és a bankoknál elhelyezett készpénzek, amelyek 80 milliárd koronára rúgnak, összesen tehát a betéteknek több mint 81%-át képezik. Ha pedig figyelembe vesszük az értékpapírtárcára és a lombardadatok tételére, akkor a betétek mobilitása több mint 100%.

A takarékpénztár az 1925. évben 152 milliárd korona váltótól számított le (1924-ben 251 milliárd) és behajthatatlan követelések címén mégis csak összesen 256 milliót kellett leírni, ami 0.017% veszteségnek felel meg. A takarékpénztár az 1926. év eddigi nagy fizetésképtelenségeinél sem volt érdekelve. A takarékpénztár üzleteinek nagy fejlődését főkhálózatainak kiépítése fo-

kozta. Az intézetnek 8 fővárosi és 16 vidéki, összesen tehát 24 fiókja működik. Ez a legnagyobb főkhálózat az összes magyarországi intézetek között. A fiókok közül egy sem volt passzív, ellenkezőleg, mind igen szép eredményeket érttek el.

Az 1925. üzletévről kimutatott tiszta nyereség 8.438.849.357.16 K-t tesz ki, amelynél figyelembe veendő, hogy a folyó év terhére a tisztviselők nyugdíjalapját már bőséggel egymilliárdal dotálták. Egyébként a takarékpénztárnak összesen két nyugdíjas tisztviselője van és így tulajdonképpen a nyugdíjszámla egyelőre még nem okoz számbavehető terhet. Az igazgatóság az április 29-re egybehívott közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a tavalyi 7500 koronás osztalékkal szemben az 1925. évre részvényenként 10.000 korona osztalék kerüljön kifizetésre.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár

Igazgatósága április 29-ére hívta egybe a takarékpénztár LIV-ik rendes közgyűlését, mely elé a múlt évi zárómérleget és az 1925. január 1-ről készített felértékelt megnyitó mérleget fogja terjesztetni. A felértékelt mérleg 167 1/2 milliárd tiszta vagyonnal zárul, vagyis békebeli utolsó mérlege szerint békevagyonának 32.74%-ával. Magyarországi viszonyokhoz mérten pénzügyi viszonyokkal ez kedvező arányszám, különösen ha figyelembe vesszük az igazgatóságnak a felértékelt mérleghez fűzött jelentéséből, hogy az intézet vagyonának átmentését csak kis mértékben foganatosította ingatlan tulajdonának szaporításával és a felértékelésnél olyképpen gondoskodott latenciák létesítéséről, hogy a mai viszonyok között amúgyis nyomott vagyonbecslés és tőzsdéi árfolyam figyelmen kívül hagyásával az érdekkörébe tartozó ipari és kereskedelmi vállalatokat minimálisan várható jövőbiztonságuk alapján aláértékelték. Az intézet részese a ország egyik legnagyobb ipari koncentrációjában (Részvényserfőző — Dreher — Haggenmacher) ily latenciák képzését igen megkönnyítette.

Az intézet tiszta vagyona 13.4 millió pengő (167 1/2 milliárd korona), melynek megosztására nézve az igazgatóság javasolni fogja, hogy a részvénytőkére 8 millió pengő, a tőketartalékra 5 millió pengő és a nyugdíjre 400.000 pengő (5 milliárd korona) irassék. Javasolni fogja továbbá, hogy a részvények új névértéke 50 pengőben állapítsassék meg és minden 5 darab régi részvény helyett 1 darab új részvény adassék ki.

Az 1925. évi zárómérleg azt mutatja, hogy az intézet a válságos viszonyok dacára nagyot haladt üzletének a normális békeviszonyokkal összehangban álló kiépítésében. A felértékeléstől tekintve, lényegesen magasabb számokat mutat a mérleg, melyből különösen kedvező képet ad az idegen tőkék növekedése 215.1 milliárd koronával 512.7 milliárd koronára és viszont mobil kihelyezéseinek (váltótárca, adások) szaporodása 251.7 milliárd koronával 315.4 milliárd koronáról 567.1 milliárd koronára.

Megemlíti még az igazgatóság jelentése, hogy a nyugdíjterhek, az intézet nyugdíjasainak csekély száma mellett, nem jelenthet veszélyt a részvényesek jövedelmére.

Az év tiszta nyeresége, melynek megkeresésében a legutóbbi tőkeemelésből befolyt új tőke még nem vett részt, mintán alkalmazottaink segélyalapját évközben további 894.310.000 koronával dotáltuk, az előző évi 7.497.303.512 K-val szemben 8.438.849.357 koronára, melynek felosztására nézve az igazgatóság indítványozni fogja, hogy osztalékjogosult 500.000 darab részvény szelvénye egyenként 12.500 koronával (tavaly 10.000 korona) beváltassák és az alkalmazottak nyugdíj- és segélyalapjának gyarapítására 1146 millió korona fordítsassék.

Zongorák Dehmal-nál.
VIII. ker., Rákóczi út 15.
Előnyös fizetési feltételek.
Kölcsönzés, hangolás, javítás.
Telefón: József 121-04.

A Magyar Cukoripar Részvénytársaság

Igazgatósága elhatározta, hogy az április 30-án tartandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1925. április 1-i megnyitó mérlegben a társaság alaptőkéje 18.000.000.— pengőben, a tőketartalék pedig 9.000.000.— pengőben állapítsassék meg, úgyhogy a társaság tiszta vagyona 27.000.000.— pengő lesz ki, az utolsó háború előtti 1913/1914. üzletévről kimutatott és az időközi tőkefelelésekkel 22.500.000.— pengőre szaporított összeggel szemben. Az alaptőke 100.— pengő névértékű részvényekre fog oszlan, amelyekre 150.— pengő kimutatott vagyon esik. A folyó üzletév a cukor világpiacon árnak igen erős süllyedése következtében a tavalyinál kedvezőtlenebbül alakult és az igazgatóság ehhez képest az elmúlt évinél némileg alacsonyabb osztaléknak és pedig részvényenként 8.— pengő, azaz 100.000.— korona fizetését fogja javasolni.

A Földhitelbank

Igazgatósága dr. Paupera Ferenc elnöke alatt tartott ülésében az 1925. január 1-i megnyitó mérleget megállapította, mely szerint a bank tiszta vagyona: 10.905.336 pengő 73 fillér. Az igazgatóság javaslata értelmében a bank alaptőkéje: 6.500.000 pengő, tőketartaléka 3.505.336 pengő 73 fillér.

A folyó hó 30-ára összehívott évi közgyűlésen az igazgatóság javasolni fogja, hogy 5 részvény 1 darab 50 pengő névértékű részvényre vonassék össze.

Az igazgatósági ülés egyúttal az 1925. évi zárómérleget is megállapította. A zárszámadás szerint az 1925. évi tiszta nyereség 8.780.068.732 K 12 fillér.

Az igazgatóság a közgyűlésen javasolni fogja, hogy az 1925. évi osztalék-szelvények darabonként 10.000 koronával váltassanak be.

A közgyűlés előterjesztendő jelentés kiemeli, hogy a bank vagyontárgyai jóval a forgalmi értékük alatt lettek a megnyitó mérlegbe felvéve. A mező- és erdőgazdasági ingatlanok épületekkel, mezőgazdasági ipari üzemekkel a zárszámadásokban 9.343.832 pengővel szerepelnek, amely értékelés jelentékenyen alatta van a békebeli beszerzési áraknak.

A Hold neva 1. szám alatt lévő intézeti székház a mérlegben csupán 1 pengővel és az értékpapírtárcában szereplő mező- és erdőgazdasági ipari vállalkozásai részvényeknek értéke ugyan csak egészen alacsonyan, jelentéktelenül a forgalmi értékük alatt lettek a zárszámadásokban kimutatva. A bank saját és általa kontrollált ingatlanok területe a 37.000 holdat meghaladja.

E zárszámadások szerint a bank békebeli egész vagyontól gazdag tartalékokkal együtt mentette át.

A legutolsó békeévben a bank alaptőke és tartaléktőkéje: 6.500.000 K volt, míg a jelenleg bemutatott mérleg 10.000.000 pengőt mutat ki, amely összeg a békebeli vagyont körülbelül 33 százalékkal haladja meg.

Vámleszállítás, olcsóbb árak!

Új típusú **Ford**
személyautó ... 67.000.000 K
teherautó ... 54.000.000 K
Autorizált képviselő:
HANN, VIII., Üllői út 52/B

Onémet túlgyebédlő aranybarna, 23 darab gyönyörű álló órával, költözökös miatt jutányosan eladó. Andrássy út 40., III. emelet, 12-2 és 4-5 óra között

Woestlin
csokoládé

SPORT

Mégis lesz uszodánk az Európa-bajnokságra

— Az Est tudósítójától —
A Császárfürdő építésére kiírt pályázat eldőlt, és a győztes vállalkozó tegnap meg is kezdte a Császárfürdő medencéjének átépítését. Egyelőre próbafúrásokat végeznek, nincs-e túlsok talajvíz, vagy nem bukkan-e fel valami rejtett forrás, ami a munka menetét megnehezítené. Az Irgalmasrend részéről kijelentették, hogy a munkát a legsürgősebben végzetik el, úgyhogy az Európa-bajnokságok idejére az 50 méteres medence készen álljon.

Kocsis vagy Adler?

— Az Est tudósítójától —
A magyar-osztrák boksolóviadal magyar résztvevőit ezúttal nem válogató verseny alapján jelölik ki, hanem a szövetségi kapitány jelöli ki a reprezentánsokat. A szövetségi kapitány jórészt döntött is már a válogatottakról, csupán Adler (III. ker. TVE) és Kocsis (FTC) között nem tudott választani. Ezért a két boksoló között mérkőzést rendelt el, amelyet szombaton a Sparta versenyével kapcsolatban bonyolítanak le a Péterfy ucai iskola tornatermében. Ugyancsak a Sparta versenyen lesz a Bokody (KAC)—Frank (TTC) mérkőzés is, amely szintén jelentőséggel van a válogatásra.

Aszombati vasárnapi mérkőzések bírái

— Az Est tudósítójától —
A bírorkülő bizottság a szombati és vasárnapi mérkőzésekre a következő bírákat jelölte ki:
FTC—Amateur: Schissler.
MTK—III. ker. TVE: Ivancsics.
MTK—Amateur: Biró.
Vasas—ETC: Gerő.
NSC—Törökös: Nagy.
33 FC—BEAC: Klein.
UTE—KAC: Hajós.

Prága—Bécs 4:3 (2:0)

Bécs, április 22
(Az Est külön tudósítójától)

Bécs és Prága válogatott csapatai tegnap délután találkoztak Bécsben 15.000 főnyi közönség előtt a Hohewarte pályán a bécsi játékosunio jótékony célú intézményének javára rendezett mérkőzés keretében.

Az osztrák legénység igen gyenge játékot produkált, úgyhogy a bécsi közönség kifütyülte a saját csapatát. A csehek ellenben szenzációs játékot mutattak és csak a nagy formában levő Blum—Tandler hátvédpar tudta megakadályozni, hogy Prága csapatának nagyszerű csatársora góljönnel ne árássa el a bécsiek kapuját.

Kannhäuser irányításával a prágai csapat állandó fölényben volt és már a 28-ik percben két góllal vezetett. A második félidőben az osztrákok összeszedték magukat és Staplik hibájából kiegyenlítették. Kannhäuser és Chrystal azonban újabb két gólt lőtt, amire a bécsiek csak Hanel egyetlen góljával tudtak felelni.

A Bobor—Patek—Kannhäuser—Chrystal—Jellinek-felállítástú csatársoron kívül kiemelkedett a cseh csapatból Kada centerhalf és Perner jobbhatvéd.

Kada

Az MTK és az FTC vissza akar lépni a Kupamérkőzésektől

Nehézségek merültek fel a futballprogram beosztásában az Arsenal vendégjátéka miatt

— Az Est tudósítójától —
Az I. osztályú intézők kollégiuma tegnap esti blésén foglalkozott a nemzetközi, a bajnoki és a kupa program összeegyeztetésével. Az Arsenal vendégjátéka körül ugyanis nehézségek merültek fel és ezeknek az eloszlása valószínűleg súlyos erkölcsi áldozatot fog követelni a vezető egyesületektől.

Pünkösdkor a prágai Sparta vendégszereplése biztosítva van és ezért helyesléssel fogadták azt a tervet, hogy

az Arsenal pünkösd helyett május 13-án, Aldozóesütörtök napján játsszék Budapesten,

annál is inkább, mert ebben az esetben az Arsenal második mérkőzése lesz Budapesté, míg pünkösdkor a magyar csapatok a Bécsben és Prágában már két-két mérkőzést játszott angol csapatot kapnának meg.

Az Arsenal ellenfele vagy az FTC, vagy egy kombinált csapat lesz,

amelybe az FTC-n kívül az NSC, a Vasas, esetleg a KAC és a 33 FC adnának játékosokat. Az MTK és az UTE másirányú lekööttsé-

gük miatt nem vesznek részt az angol ligacapat elleni játékokban.

A május 13-iki mérkőzésnek azonban nagy akadálya van. Az intéző bizottság ugyanis erre a napra sorsolta ki az FTC—KAC kupamérkőzést. A ferencvárosiaknak tehát meg kell állapodniuk Kispest csapatával a kupameccs elhalasztása iránt, ha az Arsenal akarnak játszani. Ertesülésünk szerint az elhalasztásnak a futballtilalom miatt túlsúlyos program következtében komoly akadályai vannak. Ha az elhalasztás nem sikerül, akkor megbízható információink szerint

az FTC lemondja a kupa-mérkőzést, tehát visszalép az 1926. évi Magyar Kupa mérkőzéseitől.

Hasonló lépésre kész az MTK is, amelynek május 13-ára a BEAC ellen sorsoltak ki kupamérkőzést. Ha az egyetemi csapattal a mérkőzés elhalasztására vonatkozóan nem sikerül megállapodni, akkor

az MTK, a kupa védője is visszalép a további küzdelmeiktől

és a klasszikus vándordíj helyett inkább Prágába utazik, hogy a Sparta-val mérkőzzék.

Az MLSz vizsgálatot indít a VAC vasárnapi győzelmével kapcsolatban

Lefekvéssel vádolják a III. ker. TVE játékosait

— Az Est tudósítójától —

A vasárnap egyik legnagyobb meglepetése az volt, hogy a VAC gyenge formában lévő csapata saját otthonában legyőzte a III. ker. TVE együttesét. Sokan nyomban célozgatni kezdtek arra, hogy itt lefekvés történt, vagyis az óbudai csapat, vagy annak néhány játékosa szándékosan segítette hozzá az ellenfelet a győzelemhez. Különösen azt emlegették, hogy

Neuhaus, az óbudaiak kapusa, a VAC második, győztes gólját feltétlenül védhette volna — ha akarja.

Ezeket a híreket megerősíteni látszik az a feljelentés, amely tegnap délután futott be a Labdarúgó Szövetségbe és amely szerint

a VAC 30 millió koronát fizetett Neuhaus kezéhez a lefekvés ellenében.

a mérkőzés után pedig a III. ker. TVE több játékosa sürgősen kifütyülte régi adósságait.

A feljelentéssel kapcsolatban nyomban szóba került az, hogy a vádló bejelentésben szereplő két csapat barátságos nem újkeletű. Evekkel ezelőtt az URAK csapata játszott a II. osztályú bajnokság biztos győztesének. A III. ker. TVE-nek ugyanannyi pontja volt, mint az URAK csapatának, de lényegesen rosszabb gólaránya. Ekkor következett azután a III. ker. TVE—VAC mérkőzés, amelyet az óbudaiak az egész sportvilág szenzációjára 16:0 arányban nyertek meg. Ez a szokatlan gólarányú győzelem segítette be a III. ker. TVE-t az I. osztályba.

A megvádolt játékosok természetesen tiltakoznak a gyanúsítások ellen.

Neuhaus semmiféle vesztegetésről sem tud. Sporkó Lajos, a csapat intézője viszont tud arról, hogy

Breuer II. a VAC csatára, több játékosát felkereste, akiknek

részéről azonban visszautasításban részesült.

A csapat kapitánya, Szabó Jenő közölte, hogy két játékosról arról értesült, hogy Breuer II. igyekezett őket rávenni félgőzzel való játékra, de a két játékos visszautasította az ajánlatot. Az egyik játékos, Mayherr, azt állítja, hogy Breuer II. egy millió koronát ajánlott fel neki, ha elhagyja a másnapi mérkőzést.

Hasonlóképpen

tiltakozik a vesztegetés vádjá ellen Grósz Marcel, a VAC intézője is.

Többen felajánlották neki, hogy meggyűrjék a VAC érdekében a III. ker. TVE legénységét, ő azonban visszautasította az ilyen ajánlatokat.

A mérkőzés vezető bíró, Schiller Gyula, úgy nyilatkozott, hogy a mérkőzés folyamán rendellenességet nem tapasztalt. Neuhaus a gólt könnyelműen akarta védeni, de nem lehet megállapítani, hogy szándékosan volt-e benne. Legfeljebb az volt feltűnő, hogy Horváth, az óbudai csapat gólszákja, igen rosszul lőtt kapura és a legjobb helyzetekben is partnereinek adta le a labdát.

Horváth viszont azt mondja, hogy nincs formában és már hetek óta kéri a vezetőséget, hogy állítsák ki a csapatból.

Mint az érdekeltek nyilatkozataiból kitűnik, a fegyelmi bizottságnak, amely a vesztegetési ügyben megindítja a vizsgálatot, igen nehéz dolga lesz.

Ha a vádak igaznak bizonyulnak,

ebben az esetben természetesen igen súlyos következmények lesznek a III. ker. TVE—VAC mérkőzésnek. A vesztegetésben pro és kontra szereplő játékosokat eltávolítják a játéktól, a vesztegető egyesület eredményeit pedig — mint arra éppen a közelmúltban volt példa — megsemmisítik, esetleg az egyesület működését is felfüggesztik.

Betegek a válogatott jelöltek

— Az Est tudósítójától —

Vasárnap állítja össze a válogató-bizottság az osztrákok ellen szereplő magyar csapatot. A válogatásnak igen nagy nehézségei lesznek, mert a válogatott jelöltek egymásután dőlnek ki a játékosok sorából. Beteg a csatársor egyik legbiztosabb jelöltje, Rémai III. és vasárnap sem játszhat még Wurth, az NSC centerhalfja sem, akit Timár fog helyettesíteni csapatában. Míg a halvesorba jelölt Fuhrmann, Buza és Kléber jó formát mutattak vasárnap, addig a csatársornak ilyen körülmények között csak egy biztos pontja van és ez Takács, a többiek vasárnap kell a bizottság tagjainak megtárgyalniuk.

A legnagyobb nehézség azonban a hátvédek körül merül fel. A Fogl-fivérekre válogatott mérkőzések körülbelül egy esztendeje nem lehet számítani. A legújabb hírek szerint az úpesti hátvédpar máris megbetegedett. Gyengélkedik Grósz II. is, úgyhogy az eredetileg jelölt hátvédek közül most Dudás és Senkei kerültek előtérbe.

A válogató bizottság tagjai vasárnapra felosztották maguk között a pályákat és megfigyeléseik alapján vasárnap este történik meg a csapat összeállítása.

LÓSPORT

Ma délután 3 órakor Budapesten tipegőverseny van.

Nehéz versennyel kezdődik a mai nap. Euclina és Drama multró csak ugrásainak estek áldozatul. Anton és Dalnok tehetséges sötét-lovak. A választás nehéz.

Echo, ha nem ugrik, végigügeti a versenyt legalább 1.32-ben. Ezzel pedig megverheti Bazart.

Jóvan a munkában mindig kitűnően megy. Lehet, hogy most, előlről indulván, kivételesen nem fog táncot járni.

Hidiko, ha megismétli 30.7-es utolsó formáját, alig lesz verhető. Pilatus néhány nappal ezelőtt 35.8-el ment. Ha az óra tévedett is, — ezúttal 1.37.5 is győzelmet jelent.

Imréd és Első párharcra valóságos szenzáció és pedig különös tekintettel a távolságra, melyen a két nagyszerű hároméves állóképességének kérdése is el fog dőlni.

A Péczeli-díjra, a szombati budapesti főfutamra a következő lovakat kötelezték: 46 Korál 63, 46 Kustos 60%, 46 Ropp 60%, 46 Helicon 60%, 36 Malbrough 42, 46 Kérdőjel 58, 46 Tandí 58, 46 Pignouf 65, 46 Szándékos 63, 46 Patricius 55, 36 De bizony 48, 36 Mangau 49%.

Sachertorte hétfőn jó galoppot ment Kikerikivel a Káposztásmegyéri-díj távolságára. Az utóbbit a vasárnapi nagy futamra nem nyergelik fel.

Borvirág és Montalto szerdán közös galoppot mentek a Káposztásmegyéri-díj távolságára. Minthogy azonban utközhöz Montalto kengyelvasa leszakadt, a galop nem nyújthatta a remélt felvilágosítást. Vasárnap mind a két ló indul.

A Magyarország ma délután közli a szombati és vasárnapi budapesti versenynapok előzetes programját.

Véna megnyerte tegnap Bécsben a Rajta-Rajta-Rennent (2000 S, 1800 m.) Arbogast ellen. Schejbal megnyerte még a második futamot is egy Mariengold nevű lóval.

Rojlik két versenyt nyert tegnap Bécsben: Sirius-szal a Kisbér-Rennent és Don Pedro-val egy hendikepet.

Xanthos, a Rothschild-jelű hároméves, biztos induló a Millenniumi-díjban. Xanthos multró könnyen megverte Sírúst, mely tegnap viszont a Kisbér-Rennenben győzött. Xanthos terhe 48%, lovasa Müller lesz.

A közönség a versenyekre fogadhat
a bukásokért fogadó irodákban:

VI., Andrássy út 45.	T. 63—35
IV., Róssuth Lajos u. 14—16.	T. 23—38
VI., Váci út 1.	T. 80—92
VIII., Rákóczi út 51.	T. J. 55—61
VIII., Baross ucca 52.	T. J. 139—12

A magyar sütők a fővárosi kenyérgyár ellen

Fontos határozatok a Magyar Sütők Országos Szövetségének évi közgyűlésén

— Az Est tudósítójától —

A Magyar Sütők Országos Szövetsége ma délelőtt 10 órakor tartotta a budapesti kereskedelmi és iparkamara dísztermében 20. évi rendes közgyűlését, amelynek napirendjén rendkívül fontos tárgyak szerepelnek. Vidékről, megszállt területekről, sőt külföldről is érkeztek küldöttek a közgyűlésre, melynek napirendje előtt elhatározták, hogy a kormányzót táviratban üdvözlik és

amnesztiát kérnek

azoknak a sütőiparosoknak a részére, akiket az éjjeli munkatiltalom áthágása miatt elítéltek.

A napirend legfontosabb pontja a munkakezdés és a szállítás időpontja volt. Szenvédélyes felszólalások után egyhangúan elfogadták azt a határozati javaslatot, amely nem kívánja az éjjeli munka visszaállítását, nem kívánja a nyolcórás munkaidőben a munkások megrövidítését, csupán a sütőipar érdekében ragaszkodik Budapestre a 4. vidéken a 3 órai munkakezdéshez, a dagasztást előkészítő munkának számítva. A

szállítás idő a fővárosban változatlanul 7. vidéken 6 óra.

A napirend következő pontja

a kontárügyben való állásfoglalás volt.

Határozati javaslatban fektették le azt a kívánságukat, hogy pékemence felállítására ezentúl csak is tanult sütőiparos kapjon építési engedélyt. Ezután határozati javaslatot fogadtak el, amelyben azt követelik, hogy a kormány

a fővárosi kenyérgyár működését szüntesse be,

mert ez a közérdeknek nem használna, ellenben évenként többmilliárd korona deficittel súlyos terheket ró a polgárságra. Hozzájárultak a nemzetközi szövetség megszervezéséhez és erre a célra 10 millió korona költséget szavaztak meg.

A vidéki és külföldi kartársak tiszteletére délben egy órakor a kamara házában levő vendéglőben díszbéd volt, este 8 órakor pedig a szövetség 20 éves fennállása alkalmából, ünnepélyes díszvacsorát rendeznek.

A Duna Regensburg, Komárom és Paks között árad, másuttapad. A Tisza Tiszafüredig árad, lejjebb apad. Légnyomás maximuma 764 mm (Scodosia), minimuma 740 mm (Helder).

Marhavásár

A mai vágómarhavásárra felhajtottak 786 darab vágómarhát. Az üzletmenet valamivel jobb vételkedv és barátságosabb irányzat mellett folyt le mint a múlt vásáron, az árak azonban valamennyi minőségben változatlanok maradtak.

Milyen idő várható?

— A Meteorológiai Intézet jelentése —

Ma reggel hét órakor Budapestben 10, Szegeden 12, Debrecenben 10, Bécsben 10, Prágában 9, Párizsban 6, Londonban 6, Brüsszelben 5, Berlinben 8, Varsóban 8, Stockholmban 2, Pétervárott 4, Rómában 10, Szófiában 9, Athénben 18 C. fok volt a hőmérséklet.

Ma délben Budapestben 15.6 C. fok volt a hőmérséklet.

Jóslat: Aránylag enyhe, esőre hajló idő, a felhőzet csökkenésével.

— Munkaközben rosszul lett és meghalt. Knapp József ácssegéd a Váci út 141. szám alatti bádógárugyárban munkaközben hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— Hasbalótte az ismerőse. A szolnoki személyvonaton Budapestre szállították Reichert József hentessegédet, akit Gyömrőn veszekedés közben egy ismerőse hasbalótt. A Rókus kórházban helyezték el.

— Három újabb eltűnés. Fischer Jánosné Ferenc körút 40. számú lakásáról eltűnt. Az asszony már régebben emlegette, hogy öngyilkos lesz. — Brózer Máttyás újságíró Tisza Kálmán tér 22. számú lakásáról. — Bujdosó Lajos 13 éves kifutóú Zsigmond uca 42. számú lakásáról tűnt el. A rendőrség keresi őket.

— Megvadult lovak felborították egy kocsi. A Gubacsi úton Hegedűs László vendéglős kocsijába fogott lovak megvadultak, a kocsit elragadták és felborították. Pretzl József kocsi, a bakról lezuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. A Szent István kórházban ápolják.

A mai tőzsde

IRÁNYZAT: kedvetlen

A forgalom lényegesen megcsappant, mert a külföldi ösztönzés a nyitáskor teljesen hiányzott. A helypiacon is csak elszórtan akadtak koteések. A kuliszban csak a bankpapirokat keresik, a kedvező pengőmérlegek következtében ezek az értékek még mindig az érdeklődés első vonalában állanak.

A Hitelbank, a Kereskedelmi Bank, a takarékpénztári részvények közül az Általános Takarékpénztár részvényeit keresik. Jelentős áresést szenvedett a Ganz és a malompapirokkal szemben sem nyilvánult meg az a kereslet, amely néhány napon keresztül ezekre a részvényekre szilárdított hatással volt.

A valutapiacon az irányzat nem egységes, a leilanyha, a nyugati államok valutáival szemben a jobb felfogás érvényesül. A hadikölcsönök piacán a legutóbbi bázist nem éri el egyetlen típus sem.

A kuliszpapirokat kasszanapja: május 11.

A korlátpapirok kasszanapja: május 4.

A mai árfolyamok

(Zárjelenben a tegnapi zárárffolyam.)

Bankok:

Angol-magyar (27) 27, Földhitelbank (170) 170, Hermes (12.5) 12.5, Magyar hitel (269) 267 270, Ingatlan (245) 250, Leszámitoló b. (63) 62, Olasz bank (20) 19.75 20.5, Nemzeti Bank (1625) 1640 1650, Osztrák hitel (123) 119 120, Keresk. bank (815) 820 825.

Takarékpénztárak:

Egyes. főv. (21) 21, Ált. takarékpénztár (115) 115, Pesti Hazai (1660) 1655.

Biztosítók:

I. Magyar Bizt. (3760) 3950.

Malmok:

Borsod-miskolci (138) 145, Concordia (8.5) 8 8.75, I. budapesti gm. (96.5) 95, Gizella (49) 53 56, Pesti Viktória (4) 36 40.

Nyomdák:

Athenaeum (60) 58, Franklin (55) 55, Pallas (38) 32, Rigler (56) 56, Ujságüzem (3) 3.

Faipari vállalatok:

Guttmann (300) 296.5, Ófa (510) 510-512, Slavonia (50) 50.25, Nasici (1290) 1280, Zabolai (20) 20.5-21.

Bányák és tüglagyarak:

Bauxit-trust (360) 360, Borsodi (33) 33, Kohó (260) 245 - 260, Magnezit (780) 770, Ált. köszén (3165) 3140 - 3190, Salgó (430) 430 - 432, Urikányi (1168) 1165.

Vasművek és gépgyárak:

Fegyver (375) 380 - 400, Ganz-Dan. (1425) 1400 - 1410, Ganz vill. (745) 745 - 750, Kistarcai (54.5) 53.5, Láng (80) 83, Lipták (24) 25, Mág (5.5) 6.5, Lámpa (114) 109 - 109.5, Ribamurányi (99.5) 99.5 - 101, Schlick (53) 52.25 - 53.

Közlekedési vállalatok:

Búr (275) 270, Déliavasút (80) 79 82, Mftr. (144) 146 150, Levante (88) 93 95, Nova (239) 239 240, Tröszt (258) 261 262.

Cukorgyárak:

Délcukor (420) 420, Magyar cukor (1450) 1420 1430, Georgia (199.5) 192 195, Mezőhegyesi (297) 297.

Olajművek:

Olaj (20) 20.

Textilipari vállalatok:

Szövő-kötő (37) 38.5, Goldberger (99) 92 97, Karton (53) 51 52, Kender (98) 99 100, Pamut (210) 208, Szegedi kender (335) 333 335.

Sőr- és szeszipar:

Részvénysőr (615) 615, Fővárosi sőr (60) 59 61, Gschwindt (324) 326 330.

Szállodák és gyógyfürdők:

Egisz (94) 94, Schwarzer (140) 140, Lukácsfürdő (23) 22.

Gáz- és villamosipari vállalatok:

Izzó (740) 740 745, Phöbus (101) 99 104, Vasmegegye (215) 210 215.

Élelmiszeripari vállalatok:

Oceán (8) 8 8.25, Halkereskedelmi (11.75) 11.5.

Egyipari vállalatok:

Chinoi (13.25) 13 13.25, Danica (74) 73, Diana (20) 20 21, Spodium (50) 50, Hung. műtr. (108) 99.5 101.5, Klotild (27) 24.75 27.

Különféle vállalatok:

Bóni (21) 22, Győri bőr (65) 65, Östermelő (207) 208, Gumi (118.5) 123 125, Telefon (101) 95, Hangya (30) 30.

Allamadóssági kötvények:

Népszövetségi kölcsön (70) 5 1/2%-os pénztárjegye 1917. évi (42) 40.5 43, 1918-1923. évi (42) —, 1918-1925. évi (42) —, Hadikölcsön 6%-os I-V. kib. (48) 47 48, VI-VII. kib. (44) 44 45, Hadikölcsön 5 1/2%-os II. és VII. kib. (44.5) 45.5, IV. kib. (44) 42.5 44, V. kib. (44) 44, VIII. kib. (43.5) 42 44, Kényszerkölcsön (54.25) 54.5 54.7.

Záloglevelek, kölcsönkötvények:

Belvárosi Tk. (8) 6 7, Kisbirtokosok (—) 8 9, M. Ált. Takarékpénztár (16) 13 14, Földhitelintézet (16) 15 16, Jelzáloghitel (—) 15 16.5, Moktár (16) 15 16, Kereskedelmi Bank (23.5) 22 23.

Vasúti kötvények:

Helyi érdekű vasút (83) 81 83, Hazai Bank vasút 4 1/2%-os lyukasított (40) 38 41, Hazai Bank vasút 4 1/2%-os nem lyukasított (25) 49 53.

Fővárosi kölcsönkötvények:

1897. évi (45) 42 44, 1903. évi (33) 32 33, 1916. évi (13.5) 12.5 12.75, 1918. évi (9.5) 8.25 9.25, 1920. évi (1.8) 1.6 1.8, 1914. évi (600) 595 605.

Erőpénzek:

20 koronás magyar arany 285-287, 20 koronás osztrák arany 285-287, Ezüst kornoa 5.2-5.4, Régi ezüst forintos 13-14, Ezüst 5 koronás 26.5-28.

Valuták

Pénznemek:

	Zárjel		
	előző napi középár	penz	ár
Angol font	348000	347040	349040
Belga frank	2560	2610	2630
Cseh korona	2116.25	2112	2120.5
Dán korona	18710	18665	18725
Dinár	1257.25	1254	1260.5
Dollár	71300	71150	71450
Francia frank	2387	2400	2420
Hollandi forint	28675	28600	28750
Lengyel zloty	6950	6900	7300
Leu	281	275	283
Leva	516	514	518
Lira	2870	2860	2880
Német márka	17017	16992	17042
Norvég korona	15610	15505	15555
Osztrák shilling	10072	10059	10093
Svájci frank	15802	15780	15820
Svéd korona	19145	19100	19160

Leugrott a negyedik emelet-ről egy úriasszony

— Az Est tudósítójától —

Ma délben félegy órakor az Üllői út 66-os számú házban Spiegel Albert kereskedő 26 esztendőes felesége a ház IV. emeletéről az udvarra veicette magát. Amikor a mentők kiértek, a szerencsétlen úriasszony még éleiben volt, de haldokolva szállították be a Rókus-kórházba. Hogy tettét miért követte el, erről nem sikerült semmiféle információt kapnunk.

Herceg és zsidaja

Regény. Írta: Fenechtwangér L. Ára 0.750 K. — Kapható Az Est központú könyvkereskedésben, VII. kerület, Erzsébet körút 18-20

Felelős szerkesztő: Salusinszky Imre
Kiadótulajdonos: Az Est lapkiadó r-t
Felelős kiadó: Sebestyén Arnold igazgató